

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΚΓ΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΤΕΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα:

**Η διαμόρφωση πολιτικών από την Επιτροπή Περιφερειών και ο ρόλος των
Ελληνικών Αντιπροσωπειών**

Επιβλέπων:

Μιγάλης Χρηστάκης

Σπουδάστρια:

Βουλγαρη Κασσιανή - Ευαγγελία

ΑΘΗΝΑ - 2015

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας Συντιμήσεων	3
Πίνακας Εικονογράφησης	4
Περίληψη	5
Resumen	6
Εισαγωγή	7
Μέρος 1. Ιστορική Εξέλιξη του Θεσμού	10
Από το Μάαστριχτ ως τη Νίκαια	10
Από τη Λισαβόνα έως σήμερα.....	17
Μέρος 2. Λειτουργία και Δράση της ΕτΠ.....	19
Εσωτερική Διάρθρωση – Αρμοδιότητες Οργάνων.....	20
Επιτροπές και Τομείς Αρμοδιότητας.....	28
Διοργανικές Σχέσεις.....	33
Διεθνείς Σχέσεις.....	37
Μέρος 3. Η Εθνική Αντιπροσωπεία	40
Οργανωτικά	40
Γνωμοδοτήσεις μελών Εθνικής Αντιπροσωπείας της Ελλάδας	43
Διαχρονική Εκπροσώπηση στην ΕτΠ ανά θητεία	47
6η Συνδιάσκεψη.....	54
Συμπεράσματα.....	57
Βιβλιογραφία	61
Παράρτημα	65

Πίνακας Συντμήσεων

ΑΕΣ	Ανατολική Εταιρική Σχέση
ARLEM	Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση
CEMR	Council of European Municipalities and Regions –
COTER	Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget
CLRAE	Congress of Local and Regional Authorities of Europe -
CIVEX	Commission for Citizenship, Governance, Institutional and External Affairs
ΔΕΚ	Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
ΔΠΤΑΑΕΣ /CORLEAR	Διάσκεψη των Περιφερειακών και Τοπικών Αρχών για την Ανατολική Εταιρική Σχέση / Conference of the Regional and Local Authorities for the Eastern Partnership
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚ	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
ΕΚ	Εσωτερικός Κανονισμός (ΕτΠ)
ΕτΠ / CoR	Επιτροπή των Περιφερειών / Committee of the Regions
ECON	Commission for Economic Policy
ENVE	Commission for the Environment, Climate Change and Energy
ΚΕΔΕ	Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας
NAT	Commission for Natural Resources
ΟΤΑ	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΣΕΔΠ	Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ε.Ε.
SEDEC	Commission for Social Policy, Education, Employment, Research and Culture

Πίνακας Εικονογράφησης

Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στην Ε.Ε.....	7
Χάρτης περιφερειών κρατών μελών.....	10
Ημερομηνίες "σταθμοί" στην πορεία της ΕτΠ.....	17
Τοπικά και περιφερειακά συμφέροντα στην Ε.Ε.....	19.
Μέλη ΕτΠ ανά κράτος.....	21
Σχηματική απεικόνιση ροής διοργανικών σχέσεων.....	36
Η ισχύουσα περιφερειακή οργάνωση.....	40.
Γνωμοδότηση EDUC-V/025.....	43.
Γνωμοδότηση NAT-V/026.....	43
Γνωμοδότηση CIVEX-V/043.....	43
Γνωμοδότηση CIVEX-V/044.....	44
Γνωμοδότηση NAT-V/035.....	44
Γνωμοδότηση COTER-VI/004.....	44
Γνωμοδότηση CIVEX-VI/004.....	44
Τακτικά Μέλη.....	48
Αναπληρωματικά Μέλη.....	48
Τακτικά Μέλη.....	49
Αναπληρωματικά Μέλη.....	49
Τακτικά Μέλη.....	50
Αναπληρωματικά Μέλη.....	50
Τακτικά Μέλη.....	51
Αναπληρωματικά Μέλη.....	51
Τακτικά Μέλη.....	52
Αναπληρωματικά Μέλη.....	52.
Είκοσι χρόνια ΕτΠ.....	54.
Special Eurobarometer 307 – 1.....	57
Special Eurobarometer 307 – 2.....	59

Περίληψη

Στο πλαίσιο του ενωσιακού οικοδομήματος, το οποίο αποτελεί μια σύνθετη μορφή οργάνωσης που διαθέτει τα βασικά γνωρίσματα ενός πολιτικού συστήματος, αποκτά ιδιαίτερη σημασία η έννοια της δημοκρατίας ως αρχής που θα πρέπει να διέπει τις διαδικασίες του decision και του policy making. Ως εκ τούτου είναι ουσιώδης η εκπροσώπηση των κρατών-μελών στο τοπικό/περιφερειακό επίπεδο, το οποίο θεωρείται το πλησιέστερο στους πολίτες, μέσω της Επιτροπής των Περιφερειών και της συμμετοχής της στην ενωσιακή διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικών και λήψης αποφάσεων. Η παρούσα εργασία, η οποία αποτελεί μέρος του προγράμματος σπουδών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, αποσκοπεί να εξετάσει αναλυτικά τη διαδικασία της διάδρασης μεταξύ των τριών επιπέδων διακυβέρνησης που παρατηρούνται στην ΕΕ από την οπτική της Επιτροπής των Περιφερειών, μελετώντας αναλυτικότερα, τον ρόλο και τη δράση της. Εξετάζεται συνεπώς η διαχρονική εξέλιξη, η οργάνωση και η λειτουργία του εν λόγω θεσμικού οργάνου, υπό το πρίσμα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, όπως αυτή λαμβάνει χώρα εντός του ενωσιακού οικοδομήματος.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, τελικό στόχο αποτελεί η παρουσίαση του ρόλου της Εθνικής Αντιπροσωπείας της Ελλάδας στην ΕτΠ, τόσο τυπικά, μέσω των προσώπων που την απαρτίζουν, όσο και ουσιαστικά, αναφορικά με την ποιότητα της συμμετοχής τους στις εσωτερικές διεργασίες του οργάνου. Προς την επίτευξη του σκοπού αυτού, αναλύεται το διοικητικό σύστημα οργάνωσης της χώρας - σχετικά με το τοπικό/περιφερειακό επίπεδο- αναπτύσσεται η διαχρονική εκπροσώπηση της στον εν λόγω θεσμό και αποτυπώνονται σημαντικές στιγμές της Εθνικής Αντιπροσωπείας και των μελών της. Τέλος, τα συμπεράσματα του ανά χείρας πονήματος, αφορούν τόσο την Εθνική Αντιπροσωπεία της Ελλάδας, όσο και το ίδιο το όργανο.

Λέξεις κλειδιά: Επιτροπή των Περιφερειών, Ευρωπαϊκή Ένωση, πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, Εθνική Αντιπροσωπεία, τοπική αυτοδιοίκηση, διαδικασία λήψης αποφάσεων, policy making, επικουρικότητα

Resumen

En el contexto de la integración de la UE, que es una forma compleja de organización con todas las características básicas de un sistema político, pero no de un Estado, el concepto de democracia adquiere especial importancia, visto que es el principio que debe regir los procedimientos de decisión y de formulación de políticas. Por lo tanto, es esencial que la representación de los Estados miembros a nivel local / regional -que se considera el más cercano a los ciudadanos – se realice a través del Comité de las Regiones y de su participación en la formación política de la UE y en la toma de decisiones. Esta tesis, formando parte del plan de los estudios en la Escuela Nacional de Administración Pública, tiene como objetivo analizar el proceso de interacción entre los tres niveles de gobernar que se observa en la UE desde el punto de vista del Comité de las Regiones, de estudiar su acción más minuciosamente. Por eso estamos examinando la evolución, la organización y el funcionamiento de la institución, a la luz de la goberna multinivel, que tiene lugar dentro de la estructura de la UE.

En el contexto anterior, el objetivo final es la presentación de la función del Representante Nacional de Grecia en el Comité, tanto de manera formal, a través de las personas que la componen, pero sobre todo, en cuanto a la calidad de su participación en los procesos internos de la institución. Por lo tanto, el análisis del sistema de organización administrativa del país - en el nivel local / regional se desarrolla sobre la representación de tiempo en esta institución y capturó los momentos importantes de la Representación y de sus miembros . Por último, las conclusiones del ensayo en mano, se refieren tanto a la institución en sí , como a la Representación Nacional de Grecia.

Palabras claves: Comité de las Regiones, Unión Europea, goberna multinivel, Representación Nacional, administración local, el toma de decisions, formulación de políticas, subsidiariedad

---

Εισαγωγή

Η νέα βαθμίδα διακυβέρνησης, που τα κράτη δημιούργησαν με την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων / Ευρωπαϊκή Ένωση, λειτουργεί ως ένας χώρος συνδιαμόρφωσης των δημόσιων πολιτικών, όπου ενσωματώνονται

Εικόνα 1. Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στην Ε.Ε.

οργανικά και λειτουργικά ενωσιακοί και εθνικοί φορείς δημόσιας εξουσίας, με ασαφή την κατανομή των εξουσιών μεταξύ των δύο βασικών βαθμίδων του ενωσιακού συστήματος. Η διακυβέρνηση, συγκεκριμένα η μορφή που λαμβάνει, και κυρίως τα επίπεδα στα οποία διαρθρώνεται, είναι ένας από τους καθοριστικούς παράγοντες για την επιτυχία της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Αποτελεί γενική παραδοχή πως εάν ο τρόπος διακυβέρνησής της ένωσης, διασφαλίζει τη συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων εξουσίας για την υλοποίηση της κοινοτικής ατζέντας και την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, η Ευρώπη θα είναι ισχυρή, τα θεσμικά της όργανα θα χαρακτηρίζονται από δημοκρατική νομιμοποίηση, οι πολιτικές της θα είναι αποτελεσματικές, οι πολίτες θα αισθάνονται ότι συμμετέχουν στις διαδικασίες και θα κινητοποιούνται.

Όπως προκύπτει εύλογα από τα ανωτέρω, υπήρχε ανέκαθεν ανάγκη συντονισμού των πολιτικών μεταξύ των χωρών μελών, αλλά σταδιακά κατέστη σαφές πως η εν λόγω ανάγκη ικανοποιούνταν πληρέστερα μέσω του συντονισμού των πολιτικών σε επίπεδο περιφέρειας. Άρχισε λοιπόν να διαμορφώνεται στο εσωτερικό του ενωσιακού οικοδομήματος η άποψη ότι η δημιουργία ενός θεσμικού οργάνου, δηλαδή της Επιτροπής των Περιφερειών, που να εντάσσει τις περιφέρειες των κρατών – μελών στις ενωσιακές διεργασίες ήταν ουσιώδης, ενώ στη συνέχεια παρατηρήθηκε το φαινόμενο μέσω της ωριμότητας του θεσμού να εντείνεται η σημασία του συγκεκριμένου εγχειρήματος.

Ως πεδίο δράσης, το περιφερειακό επίπεδο προσφέρει τεράστιες δυνατότητες συνεργασίας και εξέλιξης, μέσω διαδικασιών συντονισμού, οι οποίες λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο της Ε.Ε. Ο συντονισμός, ως μία κατ' εξοχήν πολιτική διαδικασία, συνιστά το βασικό μέσο ολοκλήρωσης ενός πολιτικού συστήματος όπως και κάθε μορφής οργάνωσης. Εξάλλου, η ικανότητα του «κυβερνάν» (capacity to govern) εμπεριέχει την ικανότητα συντονισμού για την εγγύηση της συνοχής, δηλαδή, την αξιολογική επιλογή (judgment) στόχων πολιτικής (policy objectives) ώστε να εξομαλυνθούν ενδεχόμενες συγκρούσεις και να αποφευχθούν επικαλύψεις και κενά πολιτικής.

Συνεπώς, εντοπίζεται ένα πολύ σημαντικό επιστημονικό κριτήριο αναφορικά με την επιλογή του συγκεκριμένου θέματος εργασίας, η οποία αποτελεί μέρος του προγράμματος σπουδών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, και αποσκοπεί να εξετάσει αναλυτικά τη διαδικασία της διάδρασης μεταξύ των τριών επιπέδων διακυβέρνησης που παρατηρούνται στην Ε.Ε. από την οπτική της Επιτροπής των Περιφερειών, μελετώντας αναλυτικότερα, τον ρόλο και τη δράση της.

Προς την επίτευξη αυτού του προαναφερθέντα σκοπού, θα ακολουθηθεί η χρονική πορεία της εξέλιξης του θεσμού, από το Μάαστριχτ έως τη ΣΛΕΕ (2012), και θα αναλυθούν οι αλλαγές που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της εικοσαετούς της διαδρομής. Συγκεκριμένα θα αναπτυχθούν τα γεγονότα που συντελέστηκαν σε ορισμένες ημερομηνίες «σταθμούς» και θα αναλυθεί η επίπτωση που είχαν τόσο στη λειτουργία όσο και στη σύνθεση του οργάνου.

Στη συνέχεια, θα παρουσιαστεί η - κατά τη χρονική στιγμή της συγγραφής της παρούσας μελέτης - σύνθεση και δομή της Επιτροπής των Περιφερειών, καθώς και η διάρθρωση των εργασιών της όπως προκύπτουν από τον οικείο Εσωτερικό Κανονισμό. Επιπλέον, δεδομένου ότι η ΕτΠ εντάσσεται στο ευρύτερο πλέγμα της «επιτροπολογίας», το οποίο συμμετέχει στη διαδικασία διαμόρφωσης των πολιτικών και υιοθέτησης των νομοθετικών ρυθμίσεων, θα εξεταστεί το πλαίσιο συνεργασίας με τα λοιπά όργανα της Ένωσης – Επιτροπή, Κοινοβούλιο, Συμβούλιο. Στόχος της αναφοράς αυτής, είναι η σαφής αποτύπωση του τρόπου με τον οποίο η ΕτΠ, συμμετέχει στη διαδικασία της διαμόρφωσης των ευρωπαϊκών πολιτικών και στην διερεύνηση του κατά πόσον έχει λόγο στο ρυθμιστικό σύστημα που σχετίζεται με την εφαρμογή τους.

Αναδύεται - ακολουθώντας την αναλυθείσα ροή σκέψης – το ερώτημα της ουσίας της δράσης των εθνικών αντιπροσωπειών των κρατών – μελών που απαρτίζουν την ΕτΠ.

Πιο αναλυτικά, στο τελευταίο μέρος της εργασίας εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο οι εθνικές αντιπροσωπείες λειτουργούν και συμμετέχουν στην ΕτΠ, καθώς η φύση της δραστηριοποίησής τους αποτελεί κομβικό στοιχείο της αποτελεσματικότητας της ως θεσμικού δρώντα. Οδηγούμαστε λοιπόν στην ανάγκη σκιαγράφησης του ρόλου της ελληνικής αντιπροσωπείας, του επιπέδου ενεργούς συμμετοχής της στις διαδικασίες της Επιτροπή των Περιφερειών και της ποιότητας της εκπροσώπησης. Δεν πρέπει άλλωστε να παραβλέπεται πως η αντιπροσωπεία, αποτελείται από αιρετούς εκπροσώπους των περιφερειών, οι οποίοι γνωρίζουν εκ του σύνεγγυς τα ζητήματα των περιοχών εκ μέρους των οποίων παρίστανται στην Επιτροπή των Περιφερειών.

Ακόμη, τα μέλη των εθνικών αντιπροσωπειών, είναι σε θέση να γνωρίζουν τα αποτελέσματα των κοινοτικών πολιτικών – περιφερειακών και μη - που έχουν εφαρμοστεί διαχρονικά. Άρα δύνανται να συμβάλλουν με τρόπο ουσιαστικό στη διαμόρφωση και τον σχεδιασμό των ευρωπαϊκών πολιτικών, οι οποίες θα υλοποιηθούν μελλοντικά, με γνώμονα την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους κατά το στάδιο της εφαρμογής τους.

Κλείνοντας, θα καταγραφούν τα συμπεράσματα της παρούσας μελέτης, αναφορικά με την δράση του ίδιου του οργάνου διαμέσου του συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης της Ε.Ε., και θα επιχειρηθεί να γίνουν προτάσεις βελτίωσης αναφορικά με τον θεσμικό του ρόλο, αλλά και τον ρόλο των εθνικών αντιπροσωπειών.

Συμπερασματικά και με βάση το αναλυθέν σκεπτικό, η εργασία θα διαρθρωθεί ως εξής:

1. Εισαγωγή
2. Ιστορική Αναδρομή
3. Λειτουργία Επιτροπής των Περιφερειών
4. Εθνική Αντιπροσωπεία
5. Συμπεράσματα

Μέρος 1. Ιστορική Εξέλιξη του Θεσμού

Από το Μάαστριχτ ως τη Νίκαια

Η Επιτροπή των Περιφερειών, η οποία θεσμοθετήθηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, συνιστά αναπόσπαστο μέρος του ενωσιακού συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, το

Εικόνα 2. Χάρτης περιφερειών κρατών μελών

οποίο διατρέχει η συνεχής διάδραση μεταξύ της Ε.Ε., των κρατών - μελών και των περιφερειών. Ο όρος «πολυεπίπεδη διακυβέρνηση», στο πλαίσιο της Ε.Ε., αναφέρεται στην συντονισμένη δράση των θεσμικών της οργάνων, των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, η οποία βασίζεται στην εταιρική σχέση και στοχεύει στην χάραξη και υλοποίηση των πολιτικών της. Η έννοια αυτή συνεπάγεται την αμοιβαία ευθύνη των επιμέρους επιπέδων διακυβέρνησης, ενώ στηρίζεται σε όλες τις πηγές δημοκρατικής νομιμότητας μέσω της αντιπροσώπευσης των ενδιαφερόμενων παραγόντων.

Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση εξυπηρετεί τους βασικούς πολιτικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως είναι η «Ευρώπη των πολιτών», η οικονομική ανάπτυξη, η κοινωνική πρόοδος κλπ. Επιπλέον, ενισχύει τη δημοκρατική διάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυξάνει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών της. Ωστόσο, δεν εφαρμόζεται σε όλες τις τις πολιτικές. Σήμερα, στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχεδόν 95.000 εδαφικές αρχές διαθέτουν σημαντικές εξουσίες σε καθοριστικούς τομείς, όπως η εκπαίδευση, το περιβάλλον, η οικονομική ανάπτυξη, η χωροταξία, οι μεταφορές, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι κοινωνικές πολιτικές, και συμβάλλουν στην άσκηση της δημοκρατίας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ, αγγλικά: CoR), που συστάθηκε το 1994, αποτελεί ουσιαστικά το θεσμικό πλαίσιο διάδρασης των περιφερειακών και τοπικών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ίδρυση της είχε ως βασικό στόχο, να εισάγει ένα τρίτο επίπεδο διακυβέρνησης στο ενωσιακό οικοδόμημα, φέρνοντας τους πολίτες πιο κοντά στην Ένωση, όχι μόνο τυπικά – λειτουργικά, αλλά και ουσιαστικά.

Η ουσία της συμμετοχής του εγγύτερου προς τον πολίτη επιπέδου διακυβέρνησης στην πολιτική διαδικασία της Ένωσης, αναδεικνύεται πληρέστερα μέσα από μια σειρά δεδομένων. Πιο συγκεκριμένα, είναι γενικά αποδεκτό πως το 70% της νομοθεσίας της ΕΕ έχει άμεσο περιφερειακό και τοπικό αντίκτυπο, ενώ το 50% των πολιτών (“Committee of the Regions,” n.d.) της ΕΕ έχουν διατυπώσει την πεποίθηση πως οι εκλεγμένοι σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο αντιπρόσωποι, είναι καταλληλότεροι να τους εκπροσωπήσουν λόγω της εγγύτητάς τους προς αυτούς. Κρίθηκε συνεπώς αρχικά σημαντικό, να μπορούν να κοινοποιούνται οι απόψεις, οι θέσεις και οι εμπειρίες των διοικητικών υποσυνόλων των κρατών – μελών κατά τη διάρκεια της προνομοθετικής διαδικασίας στην ΕΕ. , ώστε οι πολίτες της ΕΕ πρέπει να συμμετάσχουν στην οικοδόμηση της.

Προκύπτει εύλογα το ερώτημα, πώς η εμπλοκή της Επιτροπής των Περιφερειών στις ενωσιακές διεργασίες γεφυρώνει την απόσταση μεταξύ της Ε.Ε. και των πολιτών της. Αρκεί να αναλογιστεί κανείς πως τα μέλη της Επιτροπής ζουν και εργάζονται στις περιφέρειες ή πόλεις που προέρχονται και είναι ως εκ τούτου σε επαφή με τις ανησυχίες των ψηφοφόρων τους, τις επιμέρους και ειδικές ανάγκες των διοικητικών διαμερισμάτων τους. Η δε αρμοδιότητα των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών είναι διττή, καθώς όχι μόνο τοποθετούνται εκ μέρους των ψηφοφόρων τους, όντως στο επίκεντρο της λήψης αποφάσεων της ΕΕ και της νομοθετικής διαδικασίας, αλλά παράλληλα τους κρατούν ενήμερους για τις εξελίξεις και τις τάσεις που διαμορφώνονται στο εσωτερικό της Ένωσης.

Όπως συγκεκριμένα αναφέρεται στο κείμενο της «Δήλωσης Αποστολής» της ΕτΠ, τα μέλη της είναι οι πρέσβεις της Ευρώπης στις περιφέρειες, στις πόλεις και στους δήμους, καθώς, και οι εκπρόσωποί τους στον ευρωπαϊκό διάλογο. Επιπλέον, στο ίδιο κείμενο καταγράφεται πως τα μέλη των εθνικών αντιπροσωπειών, συμμετέχουν σε έναν άμεσο διάλογο με τους συμπολίτες τους για τα επιτεύγματα της Ευρώπης και τις μελλοντικές

προκλήσεις, και συμβάλλουν στην αποσαφήνιση και στην κατανόηση της εφαρμογής και του εδαφικού αντίκτυπου των κοινοτικών πολιτικών.

Όπως συμβαίνει με όλα τα όργανα ενός συνεχώς εξελισσόμενου οργανισμού, έτσι και στην περίπτωση της Επιτροπής των Περιφερειών, η πορεία που διένυσε στα είκοσι ένα (21) έτη της λειτουργίας της, αποτυπώνεται στα κείμενα των Συνθηκών της Ένωσης. Από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, έως τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η θεσμική παρουσία της εδραιώθηκε και σταδιακά ενισχύθηκε, καθιστώντας την σημαντικό εταίρο του ενωσιακού οικοδομήματος. Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, οι ηγέτες της ΕΕ αποφάσισαν την ίδρυση της ΕτΠ ως συμβουλευτικής συνέλευσης, όπου οι περιφέρειες και οι δήμοι θα μπορούσαν να εκφράζουν τη γνώμη τους κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ και να δρουν ως άμεσος σύνδεσμος μεταξύ Βρυξελλών και πολιτών.

Αναλυτικότερα με το 4^ο κεφάλαιο της Συνθήκης (άρθρο 198 Α ΣΕΕ), συστάθηκε επιτροπή αποτελούμενη από αντιπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, καλούμενη "Επιτροπή των Περιφερειών", η οποία έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Επιπλέον, η συνθήκη, όριζε (Άρθρο 198 Β ΣΕΕ) πως ο εσωτερικός κανονισμός της ΕτΠ, καταρτίζεται από την ίδια και υποβάλλεται προς έγκριση στο Συμβούλιο το οποίο αποφαινεται ομοφώνως.

Αναφορικά με τον διορισμό των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών, αξίζει να αναφερθεί πως προβλεπόταν, η απόφαση να λαμβάνεται ομόφωνα από το Συμβούλιο, μετά από προτάσεις των οικείων κρατών μελών. Η θητεία ορίστηκε να διαρκεί για τέσσερα έτη, να είναι ανανεώσιμη, τόσο για τα μόνιμα όσο και για τα αναπληρωματικά μέλη. Από την Συνθήκη επίσης προβλεπόταν πως τα μέλη – μόνιμα και αναπληρωματικά - δεν θα πρέπει να δεσμεύονται από καμία επιτακτική εντολή, ασκώντας έτσι τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία και γνώμονα το γενικό συμφέρον της Κοινότητας.

Η αρχική σύνθεση της Επιτροπής των Περιφερειών όπως την καθόρισε η συνθήκη στο πλαίσιο της οποίας ιδρύθηκε, ήταν η εξής (αλφαβητικά) :

Βέλγιο	12
Δανία	9
Γερμανία	24
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Ιρλανδία	9
Ιταλία	24
Λουξεμβούργο	6
Κάτω Χώρες	12
Πορτογαλία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

Πίνακας 1. Αρχική Σύνθεση ΕτΠ - Μάαστριχτ

Η θεσμοθέτηση της Επιτροπής των Περιφερειών, ως επίσημου οργάνου του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, έθεσε εξ αρχής στο προσκήνιο την γνωμοδοτική της αρμοδιότητα, με δεδομένο ότι τα τρία τέταρτα σχεδόν του ευρωπαϊκού δικαίου εφαρμόζονται στο τοπικό ή το περιφερειακό επίπεδο, οπότε ήταν λογικό να έχουν οι εκπρόσωποι των τοπικών και των περιφερειακών αρχών λόγο στη διαμόρφωση των νέων ευρωπαϊκών νόμων.

Επιπροσθέτως η ίδρυση της ΕτΠ, όπως προαναφέρθηκε, αποτέλεσε ένα βήμα προς την αντιμετώπιση της διεύρυνσης του χάσματος που θεωρείται πως υπάρχει ανάμεσα στους πολίτες και στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, άποψη που αποτελεί μια διαχρονική προβληματική στην βιβλιογραφία που σχετίζεται με την διακυβέρνηση στο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Συνεπώς, αποδόθηκε έναν σημαίνων ρόλος στο αιρετό επίπεδο διακυβέρνησης, το οποίο βρίσκεται εγγύτερα στους πολίτες και θα έπρεπε να εμπλέκεται στην πολιτική διαδικασία που λαμβάνει χώρα στην Ε.Ε.

Η Συνθήκη κατέστησε υποχρεωτική τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου με την Επιτροπή των Περιφερειών για σημαντικά θέματα περιφερειακού ενδιαφέροντος. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 198 Γ, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών, ενώ σε περίπτωση που το Συμβούλιο ή η Επιτροπή το κρίνουν αναγκαίο, τάσσουν στην

Επιτροπή των Περιφερειών προθεσμία ενός τουλάχιστον μηνός για να υποβάλει τη γνώμη της. Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει ακόμη την δυνατότητα να εκφέρει γνώμη και με δική της πρωτοβουλία στις περιπτώσεις που το κρίνει σκόπιμο. Στην περίπτωση αυτή η «γνώμη» που διατυπώνεται, όπως και τα πρακτικά των συσκέψεων της, διαβιβάζονται στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Η πρώτη αλλαγή του ορισμένου από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ καθεστώτος, επήλθε με τη διεύρυνση της ΕΕ το 1995, οπότε προσχώρησαν σε αυτή η Αυστρία, η Φιλανδία και η Σουηδία, αυξάνοντας έτσι τον αριθμό των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών από εκατόν ογδόντα εννέα (189) σε διακόσια είκοσι δύο (222).

Εύλογα, η Επιτροπή των Περιφερειών ως επί μέρους συστατικό ενός οργανισμού όπως η Ε.Ε., που εξελίσσεται και μέσω διαρκών ζυμώσεων, τόσο με το εξωτερικό περιβάλλον, όσο και μέσω των εσωτερικών του διαδικασιών, ακολουθεί την θεσμική πορεία της ένωσης. Αναλυτικότερα, η συγκεκριμένη ακολουθία αντικατοπτρίστηκε στις αλλαγές που σημειώθηκαν στην Επιτροπή των Περιφερειών, μέσω της Συνθήκης του Άμστερνταμ (1997).

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ, επέκτεινε τις αρμοδιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών με αποτέλεσμα αυτές να καλύπτουν τα δύο τρίτα περίπου των νομοθετικών προτάσεων της ΕΕ. Επίσης προέβλεπε τη διαβούλευση της Επιτροπής των Περιφερειών με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Γενικότερα αξίζει να παρατηρηθεί πως διατρέχοντας κανείς το άρθρο της Συνθήκης, συναντά με μεγάλη συχνότητα την διατύπωση «...αποφασίζοντας [...]και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών...». Το γεγονός αυτό καθιστά σαφή αποτύπωση της βαρύτητας του ρόλου της ΕτΠ, όπως αυτός διατρέχει την πολιτική διαδικασία στο πλαίσιο της Ε.Ε., και ειδικότερα αναφορικά με τη διαμόρφωση των πολιτικών που τελικά θεσπίζονται και ακολουθούνται.

Κατά την εικοσαετή λειτουργία και δράση της Επιτροπής των Περιφερειών, διακρίνονται ακόμη ορισμένες ημερομηνίες σταθμοί. Αναλυτικότερα, είναι σκόπιμο να αναφερθεί πως το 2001, με τη Συνθήκη της Νίκαιας υπογραμμίστηκε η δημοκρατική νομιμοποίηση της Επιτροπής των Περιφερειών, διότι στο κείμενό της προβλεπόταν η υποχρέωση τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών είτε να είναι αιρετοί αντιπρόσωποι, είτε να λογοδοτούν πολιτικά ενώπιον μιας εκλεγμένης τοπικής ή περιφερειακής συνέλευσης.

Καθορίστηκε επίσης πως ο αριθμός των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα, ενώ με βάση αυτό τον περιορισμό και κατόπιν της προαναφερθείσας διεύρυνσης της ένωσης, οι αντιπροσωπείες διαμορφώθηκαν ως εξής (αλφαβητικά):

Αυστρία	12
Βέλγιο	12
Γαλλία	24
Γερμανία	24
Δανία	9
Ελλάδα	12
Ηνωμένο Βασίλειο	9
Ιρλανδία	24
Ισπανία	21
Ιταλία	24
Κάτω Χώρες	12
Λουξεμβούργο	6
Πορτογαλία	12
Σουηδία	12
Φιλανδία	9

Πίνακας 2. Σύνθεση ΕτΠ - Νίκαια

Από τη Συνθήκη της Νίκαιας επίσης ως μέγιστος αριθμός μελών για την Επιτροπή των Περιφερειών προβλεπόταν εκείνος των εν συνόλω τριακοσίων πενήντα (350) αντιπροσώπων. Η Συνθήκη ακόμη επρόκειτο να διευθετήσει τις εκκρεμότητες της Συνθήκης του Άμστερνταμ, ωστόσο στην πραγματικότητα η συγκεκριμένη φιλοδοξία υλοποιήθηκε μόνο εν μέρει, με αποτέλεσμα να υπάρξουν περεταίρω ρυθμιστικές ανάγκες αναφορικά και με τις σημαντικές διευρύνσεις προς την Ανατολή και τον Νότο της 1ης Μαΐου 2004 και της 1ης Ιανουαρίου 2007, οι οποίες συνολικά αύξησαν τον αριθμό των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών σε τριακόσια σαράντα τέσσερα (344).

Ένα χρόνο μετά τη συνθήκη της Νίκαιας και την ομώνυμη δήλωση, στην οποία προτείνεται να προχωρήσει η θεσμική μεταρρύθμιση πέραν των αποτελεσμάτων της Διακυβερνητικής Διάσκεψης του 2000 (ΔΚΔ 2000), το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στο Λάκεν ενέκρινε στις 15 Δεκεμβρίου 2001 τη «Δήλωση για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ή «Δήλωση του Λάκεν», η οποία δεσμεύει την Ένωση να

αποκτήσει περισσότερη δημοκρατία και μεγαλύτερη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα. Εν συνεχεία των ζητημάτων που θέτει η δήλωση του Λάκεν της 15ης Δεκεμβρίου 2001, η Συνέλευση για το μέλλον της Ευρώπης επιχείρησε να δημιουργήσει μια νέα νομική βάση για την Ένωση με τη μορφή της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος για την Ευρώπη. Για ακόμη μια φορά, το στίγμα της ΕτΠ στον θεσμικό χάρτη της Ε.Ε. γίνεται σαφές, εφόσον τα μέλη της συμμετείχαν στην Συνέλευση για την κατάρτιση σχεδίου Συντάγματος για την ΕΕ.

Επιπλέον, στο κείμενο αναφερόταν ρητά ο ρόλος και οι εξουσίες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και παρεχόταν στην Επιτροπή των Περιφερειών το δικαίωμα να προσφεύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εάν κρίνει ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία δεν τηρεί την αρχή της επικουρικότητας. Παρά το γεγονός ότι το κείμενο που προέκυψε από τις προαναφερθείσες διαβουλεύσεις, δεν επικυρώθηκε ποτέ ώστε να τεθεί σε εφαρμογή, δεν μπορεί κανείς να παραβλέψει την αναγνώριση της αξίας της εκπροσώπησης των περιφερειών και της συμμετοχής τους στις διαδικασίες που στοχεύουν στην διαμόρφωση του μέλλοντος της ένωσης.

Από τη Λισαβόνα έως σήμερα

Η Συνθήκη της Λισαβόνας, προέβλεπε νέες εξουσίες για την Επιτροπή των Περιφερειών, ο συμβουλευτικός της ρόλος αναβαθμίστηκε καθώς ορίστηκε πως πρέπει να ζητείται η γνώμη της όχι μόνο από την Επιτροπή και το Συμβούλιο, αλλά και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ουσιαστικής σημασίας ρύθμιση δε, αποτελεί η ρήτρα αναφορικά με την μη τήρηση αυτής της πρόβλεψης, οπότε η ΕτΠ μπορεί να προσφύγει στο ΔΕΚ.

Προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του θεσμικού ρόλου της ΕτΠ συνέβαλε και η εκ νέου θεσμοθέτηση, μέσω της Συνθήκης της Λισαβόνας, της δυνατότητας προσφυγής της ΕτΠ στο ΔΕΚ, όταν διαπιστώνεται παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας. Αναλυτικότερα, η άσκηση προσφυγής ή η αίτηση παρέμβασης, ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας, κατά νομοθετικής πράξης για την υιοθέτηση της οποίας η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τη διαβούλευση με την ΕτΠ, μπορεί να προταθεί από τον πρόεδρο της ΕτΠ ή από την επιτροπή που είχε οριστεί αρμόδια για την κατάρτιση του σχετικού σχεδίου γνωμοδότησης.

1992	Μάαστριχτ	Ίδρυση Επιτροπής των Περιφερειών
1995	Διεύρυνση ΕΕ	Αυστρία, Φιλανδία, Σουηδία
1997	Άμστερνταμ	Επέκταση Αρμοδιοτήτων
2001	Νίκαια	Δημοκρατική Νομιμοποίηση
2002-2003	Συνέλευση για Ε.Ε.	Κατάρτιση κειμένου Ευρω-Συντάγματος
2004 - 2007	Διευρύνσεις	Αύξηση αριθμού μελών Επιτροπή των Περιφερειών
2007	Συνθήκη Λισαβόνας	Ενίσχυση Πολιτικού Ρόλου της ΕτΠ
2014	ΣΔΕΕ	Ισχύων Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας ΕτΠ

Εικόνα 3. Ημερομηνίες "σταθμοί" στην πορεία της ΕτΠ

Είναι γενικά παραδεκτό πως η όλη φιλοσοφία τόσο της θεσμοθέτησης της Επιτροπής των Περιφερειών, όσο και της λειτουργίας της, διέπεται από τρεις (3) βασικές αρχές, όπως διατυπώθηκαν σαφώς ή προκύπτουν από την ερμηνεία των κειμένων των Συνθηκών που προαναφέρθηκαν. Τις αρχές αυτές αποτελούν: η επικουρικότητα (Subsidiarity) , η εγγύτητα (proximity) και η εταιρική σχέση (partnership).

Η αρχή της επικουρικότητας (Subsidiarity), συμπεριλήφθηκε στις Συνθήκες ταυτόχρονα με τη σύσταση της ΕτΠ, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι αποφάσεις εντός της Ένωσης θα λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο κοντά στον πολίτη. Πρακτικά η συγκεκριμένη διατύπωση σχετίζεται με το επίπεδο διακυβέρνησης – ΕΕ, Κράτος, Περιφέρεια - το οποίο θα πρέπει να αναλαμβάνει δράση στα διάφορα ζητήματα που εκάστοτε ανακύπτουν. Επομένως, η ΕΕ δεν θα πρέπει να αναλαμβάνει δράσεις οι οποίες μπορούν να διεξαχθούν άρτια και αποτελεσματικά σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Το πνεύμα της αρχής της εγγύτητας (proximity), είναι δομικό στοιχείο που χαρακτηρίζει την ίδια τη σύλληψη για την δημιουργία του θεσμικού μορφώματος της Επιτροπής των Περιφερειών. Ως αρχή, εκφράζει δυο βασικές ανάγκες που προκύπτουν εντός του ευρωπαϊκού πλαισίου διακυβέρνησης: κάθε επίπεδο διακυβέρνησης πρέπει να βρίσκεται **κοντά στον πολίτη**, κυρίως **μέσω της διαφάνειας**, η οποία είναι απαραίτητη προκειμένου ο πολίτης να είναι δυνατόν να γνωρίζει τις δράσεις των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών.

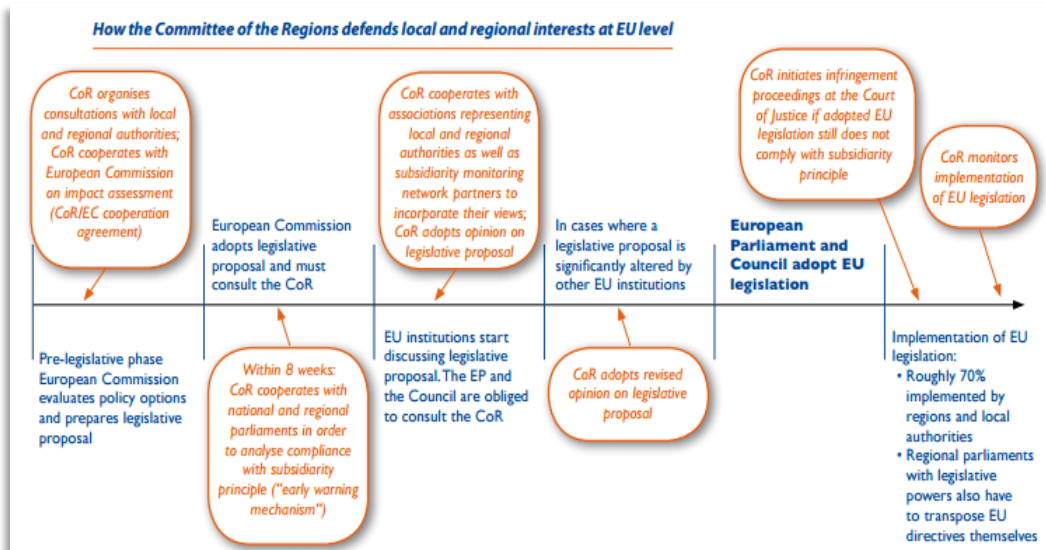
Η σημασία των ανωτέρω παραμέτρων, έγκειται στην δυνατότητα συμμετοχής από πλευράς των πολιτών στην πολιτική διαδικασία που κινείται εντός των συνόρων της ΕΕ, η οποία είναι προαπαιτούμενη προκειμένου η λήψη αποφάσεων και ο μετασχηματισμός τους σε πολιτικές, να απολαμβάνουν την απαραίτητη δημοκρατική νομιμοποίηση. Η πολιτική σημασία του συνόλου των επιτροπών που συνεπικουρούν την Επιτροπή, το Συμβούλιο ή το Κοινοβούλιο στο έργο τους, αναδείχθηκε σταδιακά σε βασικό ζήτημα της θεσμικής και πολιτικής ατζέντας της Ένωσης, ως στοιχείου της συζήτησης για την διαφάνεια και την επαγγελματική ηθική και δεοντολογία (ethics). Σταδιακά, παράλληλα με την πορεία της ένωσης αναπτύχθηκε και ο προβληματισμός σχετικά με τη δημοκρατική νομιμοποίηση και τον δημοκρατικό πολιτικό και κοινωνικό έλεγχο του Ενωσιακού θεσμικού και πολιτικού συστήματος.

Ολοκληρώνοντας, εταιρική σχέση (partnership) αφορά στην συνύπαρξη και συνδιαλλαγή των τριών επιπέδων διακυβέρνησης – ΕΕ, Κράτη, Περιφέρειες – ώστε να μεγιστοποιείται και να διασφαλίζεται η ποιότητα της διακυβέρνησης που ασκείται. Κάθε μια από τις βαθμίδες αυτές, είναι απαραίτητη, ενώ η παρουσία της θεωρείται αυτονόητη και επιβεβλημένη, τέμνοντας οριζόντια όλο το φάσμα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

Πρέπει ωστόσο να αναφερθεί πως η εφαρμογή των αλλαγών που προβλέπει η συνθήκη της Λισαβόνας, σε μεγάλο βαθμό εξαρτάται, από την ενίσχυση του θεσμικού ρόλου των περιφερειακών/τοπικών αρχών, ως διοικητικών οντοτήτων, στο εσωτερικό των κρατών - μελών. Ουσιαστικά οι ευρωπαϊκές περιφέρειες προκειμένου να ενδυναμώσουν το ρόλο τους σχετικά με τα decision making και policy making εντός της ΕΕ, θα πρέπει να επιτύχουν μία δυναμική αποκέντρωση σε επίπεδο διαχείρισης, διοίκησης και κυρίως δημοσιονομικών. Ιδιαίτερα για την περίπτωση της Ελλάδας, αξίζει να αναφερθεί πως τα δημοσιονομικά των ΟΤΑ, αποτέλεσαν τροχοπέδη στην εφαρμογή των προβλεπόμενων από τον Καλλικράτη, ο οποίος πράγματι έδινε αυξημένες αρμοδιότητες στις δεκατρείς (13) περιφέρειες, για την άσκηση των οποίων ωστόσο, δεν υπήρξαν οι ανάλογοι πόροι.

Συνολικά πάντως, η Επιτροπή των Περιφερειών, εντάσσοντας το περιφερειακό / τοπικό επίπεδο διακυβέρνησης στην πολιτική διαδικασία του ενωσιακού οικοδομήματος, λειτουργεί ως εργαλείο συλλογής εμπειρογνωμοσύνης και πληροφοριών, και χώρος παραγωγής γνώσης, απαραίτητης για την εγγύηση της ποιότητας των αποφάσεων, ενισχύοντας έτσι την δημοκρατικής νομιμοποίησης του συνολικού Ενωσιακού θεσμού εκ του αποτελέσματος (output legitimacy).

Εικόνα 4. Τοπικά και περιφερειακά συμφέροντα στην ΕΕ

Μέρος 2. Λειτουργία και Δράση της ΕτΠ

Εσωτερική Διάρθρωση – Αρμοδιότητες Οργάνων

Η ΕτΠ αριθμεί τριακόσια πενήντα (350) **μέλη** τα οποία προέρχονται από τα είκοσι οκτώ (28) κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκπροσωπούν τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης (άρθρο 263 της Συνθήκης ΕΕ). Από τον Εσωτερικό Κανονισμό της ΕτΠ ορίζεται πως τα μέλη ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, έχοντας ως γνώμονα το γενικό συμφέρον της Ένωσης. Η διάρκεια της θητείας των μελών (τακτικών ή αναπληρωματικών) είναι πενταετής και αρχίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος του επίσημου διορισμού τους από το Συμβούλιο.

Η διαδικασία της επιλογής των αντιπροσώπων, έχει ιδιαίτερη βαρύτητα, σε αντιστοιχία με τον ρόλο που αυτοί επιτελούν, ο οποίος, όπως αναφέρεται ρητά στη Συνθήκη για την ΕΕ, είναι η δημιουργία μιας ακόμη στενότερης ένωσης ανάμεσα στους λαούς της Ευρώπης, όπου οι αποφάσεις θα λαμβάνονται το πλησιέστερο δυνατόν προς τους πολίτες. Η εγκαθίδρυση της ΕτΠ, είναι κατ' επέκταση μέρος μιας θεσμικής διαδικασίας που αποσκοπεί σε μια αυθεντική περιφερειακή και τοπική συμμετοχή στο ενωσιακό decision-making process.

Η πληθώρα των διαφορετικών διαδικασιών επιλογής των μελών της ΕτΠ (τακτικών και αναπληρωματικών) αντανακλά το εύρος των πολιτικών και περιφερειακών συστημάτων που απαντώνται κατά μήκος της ηπείρου, φαινόμενο που ενισχύθηκε με την διεύρυνση της Ένωσης σε είκοσι επτά (27) μέλη. Ωστόσο, μπορούν οι διαδικασίες επιλογής των μελών να διαχωριστούν σε δύο (2) κατηγορίες, ανάλογα με το εσωτερικό – περιφερειακό σύστημα οργάνωσης του εκάστοτε κράτους.

Πιο αναλυτικά, στα ομοσπονδιακά κράτη, όπου παρουσιάζονται ισχυρά συστήματα περιφερειακής οργάνωσης, όπως συμβαίνει για παράδειγμα η Γερμανία, η Αυστρία, το Βέλγιο, η Ισπανία ή η Ιταλία, η αρμοδιότητα της αντιπροσώπευσης από πλευράς των διαφόρων διοικητικών μορφωμάτων, αποτυπώνεται λεπτομερώς στην εσωτερική έννομη τάξη. Στην συγκεκριμένη κατηγορία χωρών, οι εθνικές αντιπροσωπίες στην ΕτΠ, συγκροτούνται κατά κανόνα από περιφερειακούς αντιπροσώπους, ενώ η αντιπροσώπευση των τοπικών κοινοτήτων είναι περιορισμένης έκτασης. Αντίθετα, στις

χώρες των οποίων το εσωτερικό σύστημα οργάνωσης είναι πιο συγκεντρωτικό, φαινόμενο που παρατηρείται στην Πορτογαλία, την Εσθονία, τη Σουηδία, την Κύπρο και την Ελλάδα για παράδειγμα, η παρουσία του τοπικού επιπέδου διακυβέρνηση είναι εντονότερη. (Studies service of the Committee of the Regions, 2009, p. 5).

Καθοριστικής σημασίας πάντως, είναι οι συσχετισμοί που αναπτύσσονται μεταξύ των περιφερειακών και τοπικών αρχών, ανεξάρτητα από το σύστημα επιλογής αντιπροσώπων που ακολουθεί κάθε κράτος μέλος. Στην πλειοψηφία των κρατών μελών, οι συσχετισμοί αυτοί συμβάλλουν στο πως θα καταρτιστούν οι λίστες των υποψηφίων, οι οποίες προωθούνται στην εθνική κυβέρνηση προκειμένου να λάβει την τελική απόφαση για την εν λόγω πρόταση προς το Συμβούλιο. Αξίζει να σημειωθεί πως, παρά το γεγονός ότι οι εθνικές κυβερνήσεις τείνουν να έχουν διαφορετικές προσεγγίσεις αναφορικά με τα υποεθνικά όργανα στο εσωτερικό της χώρας τους, σπανίως αλλάζει το περιεχόμενο της προταθείσας προς αυτές λίστας. Συμβαίνει αντιθέτως, οι εθνικές κυβερνήσεις να δέχονται τις λίστες των υποψηφίων όπως τους κατατίθεται, να τις εγκρίνουν και να τις προωθούν ως έχουν στο Συμβούλιο (Studies's service of the Committee of the Regions, 2009, p. 5).

Τα μέλη της ΕτΠ ανά κράτος τη στιγμή που γράφεται η παρούσα εργασία είναι τα εξής:

Μέλη ανά εθνική αντιπροσωπεία	Κράτη μέλη	Αριθμός μελών
	Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο	24
	Πολωνία και Ισπανία	21
	Ρουμανία	15
	Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Τσεχική Δημοκρατία και Σουηδία	12
	Δανία, Φινλανδία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Κροατία και Σλοβακία	9
	Λετονίας και Σλοβενία	7
	Εσθονία	6
	Μάλτα, Κύπρος και Λουξεμβούργο	5

Εικόνα 4. Μέλη ΕτΠ ανά κράτος

Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών, οργανώνονται και σε σχηματισμούς με βάση την πολιτική τους τοποθέτηση. Τις πολιτικές αυτές ομάδες στο έργο τους επικουρούν επιμέρους γραμματείες. Αναλυτικότερα, οι ομάδες αυτές σε γενικές γραμμές εΐθισται να συναντώνται πριν από κάθε σύνοδο της Ολομέλειας, ενώ κατά κανόνα πραγματοποιούνται δυο επιπλέον συναντήσεις ετησίως, οι οποίες λαμβάνουν χώρα εκτός των Βρυξελλών.

Πιο αναλυτικά, οι πολιτικές ομάδες που υφίστανται αυτή τη στιγμή στο πλαίσιο της ΕτΠ είναι οι ακόλουθες (“Alliance of LIBERALS and DEMOCRATS for Europe,” n.d., “EA - European Alliance,” n.d., “ECR Group,” n.d., “EPP Group in the CoR,” n.d., “PES Group,” n.d.):

Εικόνα 6. Λογότυπα των πολιτικών ομάδων στο πλαίσιο της ΕτΠ

Η ΕτΠ πραγματώνει τον σκοπό της διαρθρωμένη οργανωτικά σε ορισμένα επιμέρους όργανα, ως εξής:

- ◆ η Ολομέλεια
- ◆ ο Πρόεδρος
- ◆ το Προεδρείο
- ◆ η Διάσκεψη των Προέδρων και
- ◆ οι Επιτροπές

Η ΕτΠ συνέρχεται σε σύνοδο **Ολομέλειας**, τις οποίες οι αρμοδιότητες περιλαμβάνουν την υιοθέτηση γνωμοδοτήσεων, εκθέσεων, ψηφισμάτων, καθώς την υιοθέτηση και του πολιτικού προγράμματος της ΕτΠ κατά την έναρξη κάθε νέας θητείας. Συν αυτοίς, η Ολομέλεια εκλέγει τον πρόεδρο, τον Α΄ Αντιπρόεδρο και τα άλλα μέλη του προεδρείου, ενώ προβαίνει και στη σύσταση των Επιτροπών. Αναφορικά με τις αρμοδιότητες που αφορούν την εσωτερική λειτουργία της ΕτΠ, η Ολομέλεια εγκρίνει το σχέδιο κατάστασης των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων, έχοντας παράλληλα τη δυνατότητα να υιοθετεί με ψήφισμα και να αναθεωρεί τον εσωτερικό κανονισμό του οργάνου. Στην περίπτωση κατά την οποία κάποιο τακτικό μέλος, κωλύεται να συμμετάσχει σε σύνοδο Ολομέλειας, συνεδρίαση επιτροπής ή οποιαδήποτε άλλη συνεδρίαση μπορεί να αντικατασταθεί από άλλο τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος. Τα αναπληρωματικά μέλη έχουν όλα τα δικαιώματα και τις αρμοδιότητες του τακτικού μέλους στη σχετική συνεδρίαση.

Κορωνίδα των αρμοδιοτήτων της Ολομέλειας, αποτελεί η απόφαση περί άσκησης προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία λαμβάνεται με την πλειοψηφία των ψηφισάντων, και αφού εξακριβωθεί η απαρτία – σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 21, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, ΕΚ. Την τελική πρόταση άσκησης προσφυγής ή την αίτηση παρέμβασης, υποβάλλει είτε ο πρόεδρος της ΕτΠ είτε η αρμόδια επιτροπή (άρθρα 58-59 ΕΚ), και στην περίπτωση κατά την οποία η απόφαση υιοθετηθεί, η προσφυγή ασκείται από τον πρόεδρο εξ ονόματος της ΕτΠ.

Δίνεται εκ του Εσωτερικού Κανονισμού η δυνατότητα στην Ολομέλεια να συνεδριάζει εκτάκτως, εφόσον το ένα τέταρτο τουλάχιστον των μελών της ΕτΠ το ζητήσει

εγγράφως (άρθρο 14, ΕΚ), ενώ στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρεται το θέμα που θα εξετασθεί κατά την έκτακτη σύνοδο. Στην ημερήσια διάταξη της συνόδου αυτής δεν επιτρέπεται να εγγραφεί κανένα άλλο θέμα. Ο πρόεδρος κατόπιν του αιτήματος υποχρεούται να συγκαλέσει εκτάκτως την Ολομέλεια, η οποία συνεδριάζει εντός μίας εβδομάδας, το νωρίτερο, και ενός μηνός, το αργότερο, από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Ο πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνόδου και υποβάλλει το οριστικό σχέδιο ημερήσιας διάταξης προς έγκριση στην Ολομέλεια. Τουλάχιστον 21 εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της συνόδου, διατίθενται ηλεκτρονικά στα μέλη και στους αναπληρωτές, στην επίσημη γλώσσα του καθενός, το σχέδιο ημερήσιας διάταξης και τα έγγραφα προς απόφαση που προβλέπονται σε αυτό. Τα σχέδια γνωμοδοτήσεων, εκθέσεων και ψηφισμάτων εγγράφονται συνήθως στην ημερήσια διάταξη με τη σειρά υιοθέτησής τους από τις επιτροπές ή με τη σειρά υποβολής τους (άρθρο 15 ΕΚ), ενώ λαμβάνεται επίσης υπόψη η συνάφεια των σημείων της ημερήσιας διάταξης από πλευράς περιεχομένου.

Οι τροπολογίες που αφορούν την ημερήσια διάταξη υποβάλλονται εγγράφως και πρέπει να περιέρχονται στον γενικό γραμματέα τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της συνόδου Ολομέλειας. Κατά τη συνεδρίασή του αμέσως πριν από την έναρξη της συνόδου, το προεδρείο υιοθετεί το οριστικό σχέδιο ημερήσιας διάταξης. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, το προεδρείο μπορεί, με πλειοψηφία δύο τρίτων των ψηφισάντων, να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη επείγοντα ή επίκαιρα θέματα των οποίων η εξέταση δεν επιδέχεται αναβολή μέχρι την επόμενη σύνοδο. Κατόπιν προτάσεως του προέδρου, μιας πολιτικής ομάδας ή 32 μελών, το προεδρείο ή η Ολομέλεια, πριν από τη θέση σε ψηφοφορία των τροπολογιών, δύναται να αποφασίσει¹:

- ◆ να αναβάλει την εξέταση ενός προς απόφαση εγγράφου για μία προσεχή σύνοδο,
- ◆ να αναπέμψει ένα προς απόφαση έγγραφο στην αρμόδια επιτροπή για επανεξέταση.

Όταν ένα έγγραφο προς απόφαση αναβληθεί για προσεχή σύνοδο Ολομέλειας, συνοδεύεται από όλες τις σχετικές τροπολογίες που έχουν εγκύρωσ² κατατεθεί.

¹ Η διάταξη αυτή δεν ισχύει στην περίπτωση όπου η υιοθέτηση του προς απόφαση εγγράφου δεν επιδέχεται αναβολή, λόγω προθεσμίας που έχει ταχθεί από το Συμβούλιο, την Επιτροπή ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

² Με την επιφύλαξη του άρθρου 24 παράγραφος 2 στοιχείο α), μια αναβολή της ψηφοφορίας δεν στοιχειοθετεί νέα προθεσμία για την κατάθεση τροπολογιών.

Αντιθέτως, όταν αναπεμφθεί στην αρμόδια επιτροπή, οι σχετικές τροπολογίες καθίστανται άκυρες και ο εισηγητής εκτιμά κατά πόσον το περιεχόμενό τους απαιτεί την πρότερη αναθεώρηση του κειμένου από τον ίδιο, λαμβανομένων υπόψη των προθεσμιών και/ή μπορεί να οδηγήσει στην κατάθεση τροπολογιών από τον εισηγητή, σύμφωνα με τη διαδικασία των τροπολογιών που προβλέπεται για τις επιτροπές από το άρθρο 14 ΕΚ. Τελικά το έγγραφο εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη της αρμόδιας επιτροπής προς απόφαση.

Τέλος, οι συνεδριάσεις της συνόδου Ολομέλειας είναι δημόσιες, εκτός εάν η Ολομέλεια αποφασίσει διαφορετικά για ολόκληρη τη σύνοδο ή για ένα συγκεκριμένο σημείο της ημερήσιας διάταξης. Στο πλαίσιο της διοργανικής συνεργασίας, η οποία θα αναλυθεί σε επόμενη ενότητα, είναι δυνατόν να παρίστανται στις συνόδους της Ολομέλειας εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, οι οποίοι μπορεί να κληθούν να λάβουν τον λόγο.

Ο **Πρόεδρος** της ΕτΠ, διευθύνει τις εργασίες της, την εκπροσωπεί συνολικά, ενώ μπορεί και να εκχωρήσει αυτή την αρμοδιότητα. Εκλέγεται για θητεία δύο (2) ετών με πλειοψηφία, με έγκυρες μορφές ψηφοφορίας να αποτελούν η υπερψήφιση και η αποχή. Μόνον οι ψήφοι «υπέρ» λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της απαιτούμενης πλειοψηφίας. Ανάμεσα στις αρμοδιότητες του Προέδρου συγκαταλέγεται και η σύγκληση της Ολομέλειας τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο, η σύνοδος της οποίας μπορεί να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες ημερήσιες συνεδριάσεις. Το χρονοδιάγραμμα των συνόδων καθορίζεται από το προεδρείο κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του προηγούμενου έτους. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, τον πρόεδρο αντιπροσωπεύει ο Α' αντιπρόεδρος, ο οποίος επίσης αναλαμβάνει διετή θητεία. Πριν από την εκλογή του προέδρου και του Α' αντιπροέδρου, οι υποψήφιοι για τις θέσεις αυτές δύνανται να προβούν σε σύντομη δήλωση προς την Ολομέλεια. Και στην περίπτωση του Α' αντιπροέδρου, η εκλογή γίνεται πλειοψηφικά.

Το **Προεδρείο** εκλέγεται από την Ολομέλεια για περίοδο δυόμισι ετών, ενώ η εκλογή διεξάγεται υπό την προεδρία του προσωρινού προέδρου, και δεν είναι δυνατή παρά μόνο μετά την εξακρίβωση της απαρτίας³. Η διαδικασία προβλέπει έγγραφη κατάθεση

---

³ άρθρο 21 παράγραφος 1 Ε.Κ.: Προϋπόθεση για την ύπαρξη απαρτίας σε μια σύνοδο είναι να παρευρίσκονται σε αυτή περισσότερα από τα μισά μέλη της ολομέλειας. Η απαρτία εξακριβώνεται κατόπιν αιτήματος μέλους και εφόσον 15 τουλάχιστον μέλη ψηφίσουν υπέρ του αιτήματος αυτού. Εάν δεν έχει ζητηθεί η εξακρίβωση της απαρτίας, κάθε ψηφοφορία είναι έγκυρη, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παρόντων μελών. Ο πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει τη διακοπή της συνόδου ολομέλειας για διάστημα έως δέκα λεπτών πριν προβεί στην εξακρίβωση της απαρτίας. Τα

όλων των υποψηφιοτήτων στον γενικό γραμματέα τουλάχιστον μία ώρα πριν από την έναρξη της συνόδου Ολομέλειας. Ο κανονισμός λειτουργίας της ΕτΠ παρέχει στο προεδρείο τη δυνατότητα να προτείνει στην Ολομέλεια τη διεξαγωγή γενικής συζήτησης για πολιτικά θέματα της επικαιρότητας με τοπικές ή περιφερειακές προεκτάσεις (*συζήτηση επίκαιρων θεμάτων*). Επιπλέον ο πρόεδρος, είτε ίδια πρωτοβουλία, είτε μετά από πρόταση του προεδρείου μπορεί να απευθύνει πρόσκληση σε εξωτερικές προσωπικότητες για να αγορεύσουν ενώπιον της Ολομέλειας.

Το προεδρείο απαρτίζεται από:

- ◆ τον πρόεδρο·
- ◆ τον Α' αντιπρόεδρο·
- ◆ έναν αντιπρόεδρο ανά κράτος μέλος·
- ◆ 28 άλλα μέλη·
- ◆ τους προέδρους των πολιτικών ομάδων.

Κάθε εθνική αντιπροσωπεία ορίζει στους κόλπους της ένα μέλος ή έναν αναπληρωτή ως αντιπρόσωπο σε προσωποπαγή βάση κάθε μέλους της στο προεδρείο, με εξαίρεση τον πρόεδρο και τον Α' αντιπρόεδρο. Ομοίως, κάθε πολιτική ομάδα ορίζει στους κόλπους της ένα μέλος ή έναν αναπληρωτή σε προσωποπαγή βάση ως αντιπρόσωπο του προέδρου της. Οι αντιπρόσωποι προσωποπαγούς βάσης έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις συνεδριάσεις, δικαίωμα λόγου και δικαίωμα ψήφου μόνον όταν αντιπροσωπεύουν το αντίστοιχο μέλος του προεδρείου. Η εκχώρηση ψήφου κοινοποιείται στον γενικό γραμματέα πριν από τη σχετική συνεδρίαση σύμφωνα με την απαιτούμενη διαδικασία κοινοποίησης. Οι έδρες των αντιπροέδρων ανά κράτος – μέλος και των είκοσι οκτώ (28) μελών κατανέμονται μεταξύ των εθνικών αντιπροσωπειών ως εξής:

- ◆ τρεις έδρες: Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Πολωνία, Ηνωμένο Βασίλειο,

---

μέλη που ζήτησαν την εξακρίβωση της απαρτίας συνυπολογίζονται στα παρόντα μέλη ακόμη και εάν δεν παρευρίσκονται πλέον στην αίθουσα της συνεδρίασης. Σε περίπτωση που ο αριθμός των παρόντων μελών είναι μικρότερος των 15, ο πρόεδρος μπορεί να διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει απαρτία. Εάν εξακριβωθεί ότι δεν υπάρχει απαρτία, η εξέταση όλων των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης που πρέπει να τεθούν σε ψηφοφορία αναβάλλεται για την επόμενη ημέρα συνεδρίασης, κατά την οποία η ολομέλεια μπορεί πλέον να προβεί σε έγκυρη ψηφοφορία για τα θέματα αυτά ανεξάρτητα από τον αριθμό των παρόντων μελών. Όλες οι αποφάσεις που ελήφθησαν ή οι ψηφοφορίες που πραγματοποιήθηκαν στη συνεδρίαση πριν από την εξακρίβωση της απαρτίας εξακολουθούν να ισχύουν.

- ◆ δύο έδρες: Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία,
- ◆ μία έδρα: Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Σλοβενία.

Η **Διάσκεψη των Προέδρων**, αποτελείται από τον πρόεδρο, τον Α' αντιπρόεδρο και τους προέδρους των πολιτικών ομάδων, οι οποίοι μπορούν να εκπροσωπηθούν από άλλο μέλος της ομάδας τους. Στις συνεδριάσεις της η Διάσκεψη των Προέδρων μπορεί να εξετάσει οποιοδήποτε θέμα της υποβληθεί από τον πρόεδρο προκειμένου να προετοιμαστεί και να διευκολυνθεί η αναζήτηση πολιτικής συναίνεσης σχετικά με τις αποφάσεις των οργάνων της ΕτΠ. Αρμοδιότητα του Προέδρου επίσης είναι η υποβολή προς το Προεδρείο αναφοράς σχετικά με τις συζητήσεις που έλαβαν χώρα στη Διάσκεψη των Προέδρων.

Επιτροπές και Τομείς Αρμοδιότητας

Κατά την έναρξη κάθε πενταετούς θητείας, η Ολομέλεια συγκροτεί **Επιτροπές** επιφορτισμένες με την προετοιμασία των εργασιών της, καθορίζει δε τη σύνθεση και τις αρμοδιότητές τους κατόπιν προτάσεως του προεδρείου. Η σύνθεση των Επιτροπών πρέπει να αντικατοπτρίζει την εκπροσώπηση των κρατών μελών στην ΕτΠ, τα οποία πρέπει να συμμετάσχουν σε μία τουλάχιστον Επιτροπή, όχι όμως σε περισσότερες από δύο σύμφωνα με τον ΕΚ της ΕτΠ (άρθρο 49). Το προεδρείο δύναται να εγκρίνει παρεκκλίσεις για μέλη που ανήκουν σε εθνικές αντιπροσωπείες των οποίων τα μέλη είναι λιγότερα από τον αριθμό των Επιτροπών.

Κάθε επιτροπή εκλέγει μεταξύ των μελών της έναν πρόεδρο, έναν πρώτο αντιπρόεδρο και όχι περισσότερους από δύο άλλους αντιπροέδρους, οι οποίοι εκλέγονται για θητεία δύομισι ετών. Αναφορικά με την διαδικασία της εκλογής, εάν ο αριθμός των υποψηφίων αντιστοιχεί στον αριθμό των προς πλήρωση εδρών, η εκλογή μπορεί να πραγματοποιηθεί διά βοής. Σε διαφορετική περίπτωση ή κατόπιν αιτήματος του ενός έκτου των μελών της επιτροπής ακολουθείται διαδικασία αντίστοιχη με εκείνη της εκλογής του προέδρου και του Α' αντιπροέδρου της ΕτΠ (Άρθρο 33 παράγραφοι 2 έως 4, ΕΚ).

Οι συνεδριάσεις των επιτροπών είναι δημόσιες, εκτός εάν μία επιτροπή αποφασίσει διαφορετικά για ολόκληρη τη συνεδρίαση ή για ένα συγκεκριμένο σημείο της ημερήσιας διάταξης. Παράλληλα, σύμφωνα με τον Εσωτερικό κανονισμό της ΕτΠ (άρθρο 53), είναι δυνατόν να προσκληθούν ώστε να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις των επιτροπών και να απαντήσουν σε ερωτήσεις των μελών τους, Εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, καθώς και άλλες προσωπικότητες.

Αναλυτικότερα, στο πλαίσιο της ΕτΠ δραστηριοποιούνται οι κάτωθι έξι (6) επιμέρους Επιτροπές με τις αντίστοιχες θεματικές αρμοδιότητες (ενδεικτικά):

Εικόνα 7. Λογότυπα επιτροπών της ΕτΠ

1) Commission for Citizenship, Governance, Institutional and External Affairs (CIVEX)

- ◆ Ελευθερία , Ασφάλεια και Δικαιοσύνη
- ◆ Ενεργός Πολίτης
- ◆ Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση
- ◆ Τοπική και Περιφερειακή Διοίκηση
- ◆ Μεταναστευτική Πολιτική , άσυλο και θεωρήσεις
- ◆ Εξωτερικές Σχέσεις
- ◆ Πολιτική Γειτονίας
- ◆ Ανατολική Εταιρική Σχέση
- ◆ Μεσογειακή πολιτική της ΕΕ κ.ο.κ.

2) Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget (COTER)

- ◆ Οικονομική , κοινωνική και εδαφική συνοχή
- ◆ Διαρθρωτικά Ταμεία
- ◆ Χωροταξικός Σχεδιασμός
- ◆ Αστική Πολιτική
- ◆ Εδαφική Συνεργασία

Επιπλέον, στο πλαίσιο της COTER, λειτουργεί και το **Budget Working Group** με αντικείμενο την παρακολούθηση του Ετήσιου προϋπολογισμού της ΕΕ, ενώ εργάζεται πάνω σε θέματα όπως το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της Ένωσης και τα οικονομικά των περιφερειών.

3) Commission for Economic Policy (ECON)

- ◆ Βιομηχανική Πολιτική
- ◆ Οικονομική και Νομισματική Πολιτική
- ◆ Εσωτερική αγορά
- ◆ Διεθνές Εμπόριο και Δασμοί
- ◆ Πολιτική ανταγωνισμού και κρατικές ενισχύσεις

4) Commission for the Environment, Climate Change and Energy (ENVE)

- ◆ Κλιματική αλλαγή : προσαρμογή και μετριασμός
- ◆ Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- ◆ Περιβαλλοντική Πολιτική
- ◆ Διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας
- ◆ Galileo , GMES / Κοπερνίκους κλπ.

5) Commission for Natural Resources (NAT)

- ◆ Αγροτική Ανάπτυξη / ΚΑΠ
  - ◆ Αλιεία
  - ◆ Θαλάσσια πολιτική
  - ◆ Δημόσια υγεία
  - ◆ Προστασία των καταναλωτών
  - ◆ Πολιτική προστασία
-

- ◆ Τουρισμός

6) Commission for Social Policy, Education, Employment, Research and Culture (SEDEC)

- ◆ Πολιτική απασχόλησης
- ◆ Κοινωνική Πολιτική / Κοινωνική Προστασία
- ◆ Ίσες Ευκαιρίες
- ◆ Εκπαίδευση /κατάρτιση
- ◆ Καινοτομία , Έρευνα και Τεχνολογία
- ◆ Ψηφιακό θεματολόγιο
- ◆ Κοινωνία της Πληροφορίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- ◆ Νεολαίας και Αθλητισμού
- ◆ Πολιτισμός και πολιτιστική πολυμορφία

Όπως έχει ήδη διατυπωθεί, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποχρεούνται να ζητούν τη γνώμη της ΕτΠ όταν καταρτίζουν νομοθετικά κείμενα (οδηγίες, κανονισμούς κλπ.) σε τομείς που έχουν σημασία για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές. Πρακτικά, οι νομοθετικές προτάσεις διαβιβάζονται στην αρμόδια επιτροπή της ΕτΠ. Στη συνέχεια, ορίζεται εισηγητής για την κατάρτιση της γνωμοδότησης της ΕτΠ. Το σχέδιο γνωμοδότησης πρέπει να υιοθετηθεί από την αρμόδια επιτροπή της ΕτΠ πριν συζητηθεί στη σύνοδο ολομέλειας και εφόσον εγκριθεί από αυτήν, η επίσημη γνωμοδότηση διαβιβάζεται σε όλα τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.

Πιο αναλυτικά, στις επιτροπές γίνεται όλη η απαραίτητη προεργασία για την συζήτηση που ακολουθεί στην Ολομέλεια, επί των νομοθετικών προτάσεων. Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται από την Ολομέλεια, οι επιτροπές συζητούν τις πολιτικές της Ένωσης. Ειδικότερα, καταρτίζουν σχέδια γνωμοδοτήσεων, εκθέσεων και ψηφισμάτων, τα οποία στη συνέχεια υποβάλλονται στην ολομέλεια προς υιοθέτηση.

Οι επιτροπές υποβάλλουν τα σχέδια γνωμοδοτήσεων εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από το διοργανικό χρονοδιάγραμμα. Εξετάζουν ένα σχέδιο γνωμοδότησης σε δύο, κατ' ανώτατο όριο, συνεδριάσεις, στις οποίες δεν συνυπολογίζεται η πρώτη συνεδρίαση, που είναι αφιερωμένη στην οργάνωση των εργασιών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τις οποίες ορίζει ο ΕΚ της ΕτΠ (άρθρο 54), το προεδρείο μπορεί να εγκρίνει τη διεξαγωγή περαιτέρω συνεδριάσεων για την εξέταση ενός σχεδίου γνωμοδότησης ή να παρατείνει την προθεσμία υποβολής του.

Ακόμη, η επιτροπή που είχε οριστεί αρμόδια για την κατάρτιση του σχετικού σχεδίου γνωμοδότησης, είναι επίσης αρμόδια για την κατάθεση πρότασης άσκησης προσφυγής ή αίτησης παρέμβασης ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας, κατά νομοθετικής πράξης για την υιοθέτηση της οποίας η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τη διαβούλευση με την ΕτΠ. Προκειμένου να αποφανθεί τελικά η αρμόδια Επιτροπή, πραγματοποιείται ψηφοφορία, αφού πρώτα εξακριβωθεί η απαρτία. Ακολούθως, η πρόταση της υποβάλλεται προς απόφαση είτε στην ολομέλεια, είτε στο προεδρείο, συνοδευόμενη από λεπτομερή αιτιολογική έκθεση. Επιπλέον, η ΕτΠ, έχει τη δυνατότητα να εκφράζει την άποψή της για σημαντικά και επίκαιρα ζητήματα μέσω ψηφισμάτων, τα οποία μπορούν να εκδίδουν και οι πολιτικές ομάδες που λειτουργούν στο εσωτερικό της. Ακόμη, η ΕτΠ εκπονεί μελέτες για διάφορες πτυχές της περιφερειακής και της τοπικής διάστασης της ΕΕ, με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομόνων.

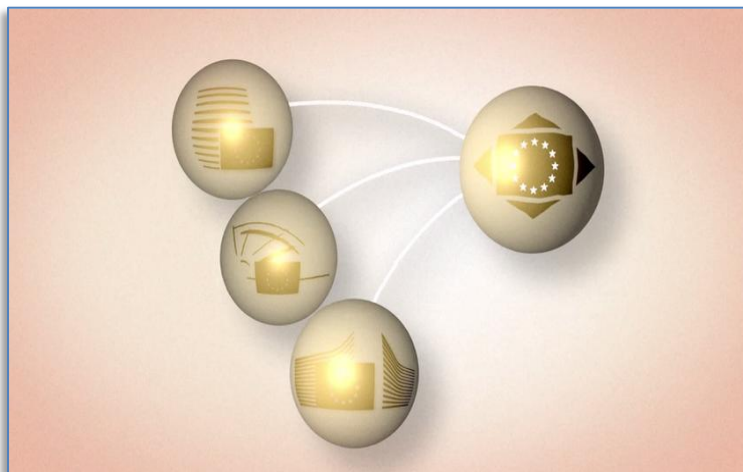
Τέλος, ως χώρος συνάντησης των δήμων και των περιφερειών, διοργανώνει διασκέψεις, σεμινάρια και εκθέσεις σε συνεργασία με τοπικούς και περιφερειακούς εταίρους και άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά τη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας των Περιφερειών και των Δήμων η ΕτΠ υποδέχεται στην έδρα της χιλιάδες επισκέπτες που συμμετέχουν σε ενδιαφέρουσες συζητήσεις ή αναζητούν εταίρους για συνεργασία επί κοινών σχεδίων.

Διοργανικές Σχέσεις

Ως πολιτική συνέλευση των αιρετών τοπικών / περιφερειακών εκπροσώπων, η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ) έχει ως αποστολή να συμβουλεύει τα τρία ευρωπαϊκά όργανα που είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την υιοθέτηση της νομοθεσίας

Εικόνα 8. Συμβολική απεικόνιση διοργανικών σχέσεων ΕτΠ

της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, είναι επιβεβλημένη η στενή συνεργασία με αυτά, καθώς και καθοριστικής σημασίας για την πολιτική δραστηριότητα της ΕτΠ. Ως εκ τούτου, η ΕτΠ ψηφίζει συστάσεις επί των νομοσχεδίων, αλλά λειτουργεί επίσης προορατικά, προτείνοντας κατά το στάδιο της πρώιμης διαμόρφωσής τους πολιτικές προσεγγίσει τις οποίες αντλεί από την εμπειρία της και τη γνώση της τοπικής πραγματικότητας.

Οι διοργανικές σχέσεις διαρθρώνονται πρωτίστως γύρω από το νομοθετικό προγραμματισμό που καταρτίζεται στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των προεδριών του Συμβουλίου, των πολιτικών προτεραιοτήτων της ΕτΠ και του διοργανικού χρονοδιαγράμματος. Ο εν λόγω προγραμματισμός, αποσκοπεί στην ενίσχυση του αντίκτυπου των γνωμοδοτήσεων της ΕτΠ στους τομείς με πολιτική βαρύτητα σε σχέση με τους οποίους η ΕτΠ συνεισφέρει προστιθέμενη αξία μέσω της τοπικής και περιφερειακής διάστασης στο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ.

Οι «διοργανικές συμφωνίες» που είθισται να ρυθμίζουν τις σχέσεις μεταξύ των οργάνων του ενωσιακού οικοδομήματος, συνιστούν μια θεσμική πρακτική που πρόσφατα απέκτησε και τυπικό, νομικό έρεισμα στο άρθρο 295 της Συνθήκης της Λισσαβόνας το οποίο και επιτρέπει οι συμφωνίες αυτές να αποκτούν δεσμευτικό χαρακτήρα, εφόσον το επιθυμούν τα συμβαλλόμενα ανά περίπτωση όργανα.

◆ Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Επιτροπή των Περιφερειών

Η συνεργασία μεταξύ της ΕτΠ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που ρυθμίζεται από ειδικό σύμφωνο (The European Commission and The Committee of the Regions, 2012), είναι ιδιαίτερα στενή. Το σύμφωνο περιγράφει τις πολιτικές επαφές μεταξύ των δύο οργάνων και τη συνεργασία τους όσον αφορά τις πολιτικές προτεραιότητες.

Κύριος στόχος του συγκεκριμένου συμφώνου είναι η αποσαφήνιση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μπορεί η ΕτΠ να ασκεί τον συμβουλευτικό της ρόλο έναντι της Επιτροπής. Αναλυτικότερα, αυτές αφορούν την κατάρτιση γνωμοδοτήσεων επί των νομοθετικών προτάσεων και διερευνητικών γνωμοδοτήσεων σχετικά με τις μελλοντικές ευρωπαϊκές πολιτικές, καθώς και αναλύσεων εδαφικού αντίκτυπου ορισμένων προτάσεων της Επιτροπής. Επιπλέον καθορίζεται η στήριξη της ΕτΠ στην εξωτερική δράση της Ένωσης και προβλέπεται ενισχυμένη συνεργασία σε ζητήματα επικοινωνίας, δεδομένου ότι η ΕτΠ αποτελεί τον ενδιάμεσο κρίκο μεταξύ των ευρωπαϊκών οργάνων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των στενών και τακτικών επαφών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τόσο σε διοικητικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο, προσφέρεται μια μοναδική ευκαιρία ανταλλαγής απόψεων για τους πρωταρχικούς τομείς δράσεις, τους μελλοντικούς ή ιδιαίτερα ευαίσθητους φακέλους⁴. Επιπροσθέτως, καθίσταται δυνατή η εκτίμηση της τοπικής και περιφερειακής προστιθέμενης αξίας που μπορεί να συνεισφέρει η ΕτΠ, και εξετάζεται το ενδεχόμενο δυνητικών κοινών δράσεων. Μετά την ενσωμάτωση της διάστασης της Συνθήκης της Λισαβόνας η ΕτΠ δεσμεύτηκε να ενισχύσει περαιτέρω τις σχέσεις της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενόψει της αναθεώρησης του συμφώνου συνεργασίας (το οποίο αρχικά συνάφθηκε το 2001), που θα λάμβανε υπόψη τις πολιτικές και θεσμικές συνέπειες της Συνθήκης.

---

⁴ Η συνεργασία με την Επιτροπή επιτρέπει την κατάρτιση, μετά την υιοθέτηση του προγράμματος εργασίας της, ενδεικτικού καταλόγου που θα περιέχει τους φακέλους που ενδιαφέρουν την ΕτΠ και επί των οποίων η Επιτροπή προτίθεται να ζητήσει τη γνώμη της ΕτΠ, σύμφωνα με το πρωτόκολλο συνεργασίας, και κατά συνέπεια τη διεύρυνση των επιλεγμένων ενεργειών προς υιοθέτηση, των διερευνητικών γνωμοδοτήσεων και των αναλύσεων αποτελεσμάτων.

◆ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Επιτροπή των Περιφερειών.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας, έθεσε τις νομικές βάσεις προκειμένου να αναπτυχθεί η συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕτΠ. Επί της ουσίας, η ΕΤΠ προετοιμάζει μελέτες επιπτώσεων σχετικά με την προτεινόμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία, τις οποίες δίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στο περιεχόμενο των μελετών αυτών περιγράφεται λεπτομερώς η λειτουργία της υφιστάμενης νομοθεσίας, αλλά διατυπώνονται και προτάσεις σχετικά με τη βελτίωση της προτεινόμενης νομοθεσίας. Η απαραίτητη για τους σκοπούς αυτούς τεχνογνωσία και τα αντίστοιχα μέσα, παρέρχονται στην ΕτΠ από το ΕΚ, όποτε φυσικά αυτό απαιτείται.

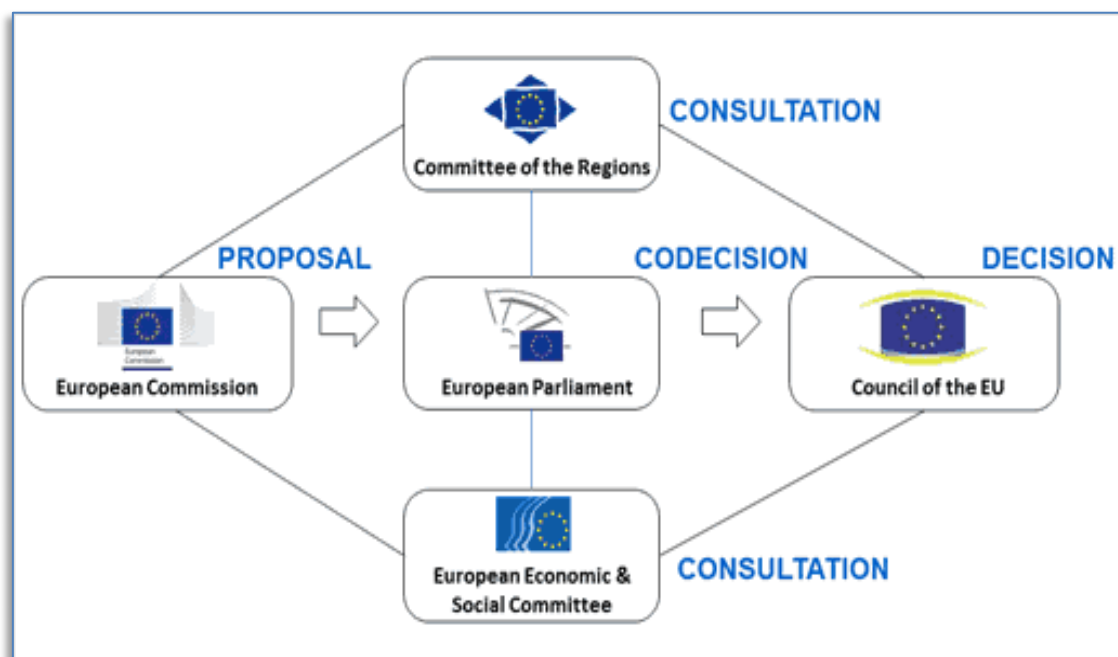
Τέλος, ένα μέλος της Επιτροπής των Περιφερειών καλείται σε όλες τις σχετικές συνεδριάσεις των επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προκειμένου να παρουσιάσει τις απόψεις της. Σε περίπτωση που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητήσει μεγαλύτερη συμβολή από την ΕτΠ σχετικά με θέματα προτεραιότητας, ο εισηγητής που έχει οριστεί εκ μέρους της ΕτΠ, συνεργάζεται στενότερα με την αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (“Cooperation Agreement between the European Parliament and the Committee of the Regions,” 2014).

- ◆ Συμβούλιο της Ένωσης και Επιτροπή των Περιφερειών.

Από το 1957, μέσα στους κόλπους του Συμβουλίου της Ευρώπης είχε αναπτυχθεί η Συνδιάσκεψη των Τοπικών Αρχών της Ευρώπης. Ο σχηματισμός αυτός εξελισσόταν σταδιακά, έως το 1994, οπότε το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης διαδέχθηκε τη Συνδιάσκεψη ως συμβουλευτικό όργανο του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η συνεργασία μεταξύ της ΕτΠ και του Κογκρέσου ξεκίνησαν λίγο μετά τη σύσταση της πρώτης, αλλά το 2005 υπεγράφη για πρώτη φορά συμφωνία συνεργασίας μεταξύ τους θέτοντας και τυπικά το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου αυτή θα μπορούσε να αναπτυχθεί. Πρακτικά, ένα "contact group", που αποτελείται από έξι πολιτικούς από κάθε όργανο, συνεδριάζει δύο φορές το χρόνο. Η ατζέντα των συναντήσεων αυτών περιλαμβάνει θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Υπάρχουν διάφορες κοινές δραστηριότητες μεταξύ των επιτροπών της ΕτΠ και των αντίστοιχων επιτροπών του Κογκρέσου και παράλληλα οι Πρόεδροι και οι Γενικοί Γραμματείς της ΕτΠ και του Κογκρέσου συνεδριάζουν σε τακτική βάση.

Εικόνα 9. Σχηματική απεικόνιση ροής διοργανικών σχέσεων

Διεθνείς Σχέσεις

Κλείνοντας το δεύτερο μέρος της παρούσας μελέτης, αξίζει να γίνει αναφορά στα δύο (2) forum που λειτουργούν υπό την αιγίδα της ΕτΠ και προάγουν την διεθνή συνεργασία σε τοπικό / περιφερειακό επίπεδο, στη Διάσκεψη των Περιφερειακών και Τοπικών Αρχών για την Ανατολική Εταιρική Σχέση (ΔΠΤΑΑΕΣ, αγγλικά: CORLEAP, Conference of the Regional and Local Authorities for the Eastern Partnership), και της Ευρωμεσογειακής Περιφερειακής και Τοπικής Συνέλευσης (αγγλικά: Euro-Mediterranean Regional and Local Assembly- ARLEM).

Η CORLEAP, αποτελεί το πολιτικό δημόσιο βήμα συζητήσεων, διαβουλεύσεων, εποπτείας και παρακολούθησης όλων των θεμάτων που σχετίζονται με την Ανατολική Εταιρική Σχέση (ΑΕΣ) σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Στους ειδικούς στόχους του εν λόγω forum περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις(Σχέδιο Δράσης CORLEAP 2014-2015):

- ◆ Να προάγει τον διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ΕΕ με τους ομολόγους τους από τις χώρες της ΑΕΣ·
- ◆ Να μεριμνά έτσι ώστε οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να τροφοδοτούν την πολιτική της ΑΕΣ·
- ◆ Να παράσχει το πλαίσιο για μια συνεπή και σταθερή συνεργασία της ΕτΠ με τους εκπροσώπους των τοπικών και περιφερειακών αρχών των χωρών-εταίρων·
- ◆ Να ενισχύσει τις επαφές των τοπικών και περιφερειακών αρχών των χωρών-εταίρων με άλλα θεσμικά όργανα και υπηρεσίες·
- ◆ Να αναδειξεί τις θεμελιώδεις αρχές της τοπικής δημοκρατίας, της δημοσιονομικής αποκέντρωσης και της αυτονομίας τόσο στις χώρες-εταίρους όσο και σε επίπεδο ΕΕ.

Οι γενικοί στόχοι της CORLEAP αφορούν τη συμβολή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη σύσφιξη των σχέσεων της ΕΕ με τις χώρες-εταίρους της ΑΕΣ, καθώς και τη συμμετοχή των εν λόγω αρχών από αυτές τις χώρες-εταίρους στην άσκηση της πολιτικής της ΑΕΣ. Η CORLEAP δραστηριοποιείται από κοινού με τις εθνικές ενώσεις τοπικών και περιφερειακών αρχών από τις χώρες-εταίρους (Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν,

---

Λευκορωσία, Γεωργία, Μολδαβία, και Ουκρανία). Τα μέλη της CORLEAP και εθνικές ενώσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών λειτουργούν ως σημείο αναφοράς της τοπικής και περιφερειακής διάστασης της ΑΕΣ στο εσωτερικό κάθε χώρας-εταίρου. Η CORLEAP είναι ουσιαστικά ο μόνος εντός πλαισίου της Ένωσης χώρος όπου παρέχεται η δυνατότητα να εξετασθεί ο ρόλος και η συμβολή των πόλεων και των περιφερειών στην ανάπτυξη της συνεργασίας με τις προαναφερθείσες χώρες.

Σκοπός του forum αυτού είναι ο συντονισμός των αρχών του πλησιέστερου επιπέδου διακυβέρνησης προς τον πολίτη στις συμμετέχουσες χώρες, ώστε να ενισχυθεί και να υποστηριχθεί η προσπάθεια των ευρωπαϊκών θεσμών και άλλων εταίρων προς την κατεύθυνση των στόχων που τίθεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτνίασης. Επιπρόσθετα, οι εκτός Ε.Ε. πόλεις και περιφέρειες που εκπροσωπούνται, γίνονται κοινωνοί των θεμελιωδών αρχών της Ένωσης, οπότε τίθενται οι βάσεις προκειμένου να μειωθεί η υπάρχουσα απόσταση ανάμεσα στις χώρες προέλευσης των αντιπροσώπων και της ένωσης, ενώ καλλιεργείται μια νοοτροπία που ευνοεί την προώθηση των μεταρρυθμίσεων σε αυτό το επίπεδο διακυβέρνησης και τη διάδοση «καλών πρακτικών»

Αντίστοιχα, η πορεία της ARLEM ξεκίνησε αμέσως μετά από την ίδρυση της Ένωσης για τη Μεσόγειο στη Σύνοδο Κορυφής του Παρισιού (Ιούλιος 2008), όταν η Επιτροπή των Περιφερειών υπέβαλε πρόταση προς τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων για τη δημιουργία μορφή ενός οργάνου τοπικής / περιφερειακής διάστασης στην εταιρική σχέση του συγκεκριμένου γεωγραφικού χώρου. Πράγματι, η πρόταση αυτή βρήκε αρκετούς υποστηρικτές υπό το πρίσμα της διευκόλυνσης στη δημιουργία επαφών, της ανταλλαγής καλών πρακτικών μεταξύ των πόλεων και των περιφερειών, αλλά και της προώθησης της διαδημοτικής και διαπεριφερειακή συνεργασία.

Κατά τη δεύτερη σύνοδο ολομέλειας της ARLEM στο Αγαδίρ (Μαρόκο) στις 29 Ιανουαρίου 2011, οι συμμετέχουσες τοπικές και περιφερειακές αρχές εξέδωσαν τρεις σημαντικές εκθέσεις, οι οποίες παρουσιάστηκαν στη Γενική Γραμματεία της Ένωσης για τη Μεσόγειο, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στον πεδίο της ευρω- μεσογειακής συνεργασίας. Ο στόχος της ARLEM είναι να δοθεί στις τοπικές και περιφερειακές εκπροσώπους της ευρω- μεσογειακής εταιρικής σχέσης μια ευκαιρία για τη δημιουργία άμεσου διαλόγου με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και την Ένωση για τη Μεσόγειο.

Σύμφωνα με την Επιτροπή των Περιφερειών, η αυξημένη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε αυτή τη διαδικασία είναι ζωτικής σημασίας, διότι είναι πιο κοντά στους ανθρώπους, και έτσι σε καλύτερη θέση να παράγουν απτές λύσεις στα καθημερινά τους προβλήματα. Το φόρουμ αυτό επίσης παρακολουθεί για τις σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ της ΕΕ και της Νότιας και Ανατολικής Μεσογείου στους τομείς του εμπορίου, της οικονομικής συνεργασίας, καθώς και την προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της πολιτιστικής διασύνδεσης (Rules of procedure of the euro-mediterranean regional and local assembly (arlem), 2015).

Η ARLEM αποτελεί απάντηση στο αίτημα να ενταχθεί ο ρόλος των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην ευρω-μεσογειακή εταιρική σχέση με θεσμικούς όρους. Ως εκ τούτου, δίνει στη συνεργασία εδαφική διάσταση και επιδιώκει τη στενότερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στα συγκεκριμένα σχέδια της Ένωσης για τη Μεσόγειο.

Μέρος 3. Η Εθνική Αντιπροσωπεία

Οργανωτικά

Στην Ελλάδα, το σύστημα διοικητικής οργάνωσης καθορίζουν το Σύνταγμα, ως θεμέλιος λίθος του πολιτεύματος και της οργάνωσης του Κράτους, και οι νόμοι. Σύμφωνα λοιπόν με το Σύνταγμα, η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται με βάση το αποκεντρωτικό

Εικόνα 10. Η ισχύουσα περιφερειακή οργάνωση

σύστημα, ενώ η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει

στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού (άρθρο 101, παρ. 1-3 και άρθρο 102 παρ. 1, Σύνταγμα 1975/1986/2001).

Κατά συνέπεια, η διοικητική αποκέντρωση και η ύπαρξη ενός πλαισίου τοπικής αυτοδιοίκησης, είναι βασικές συνταγματικές προβλέψεις, με βάση τις οποίες ρυθμίζονται όλες οι παράμετροι του διοικητικού συστήματος στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα για την περίπτωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία μας απασχολεί στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης, δεδομένου πως τα μέλη της εθνικής αντιπροσωπείας της Ελλάδας στην ΕτΠ, είναι επί της ουσίας αιρετοί του συγκεκριμένου επιπέδου διακυβέρνησης, το Σύνταγμα άφησε στη διακριτική ευχέρεια του νομοθέτη την ίδρυση των «λοιπών βαθμίδων», κατοχυρώνοντας μόνο την Α' βαθμίδα αυτής (Δήμους – Κοινότητες).

Η νομοθετική ρύθμιση που έθεσε το περίγραμμα για την υφιστάμενη διοικητική διαίρεση της Ελλάδας, διαμορφώθηκε από το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Ν. 3852/2010), το οποίο τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2011. Σύμφωνα με τον «Καλλικράτη», η χώρα διαιρέθηκε σε επτά (7) αποκεντρωμένες διοικήσεις, δεκατρείς

(13) περιφέρειες⁵ και τριακόσιους είκοσι πέντε (325) δήμους. Οι περιφέρειες και οι δήμοι αποτελούν επί της ουσίας αυτοδιοικούμενα νομικά πρόσωπα, πράγμα που σημαίνει πως οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία από τους εγγεγραμμένους δημότες.

Ο «Καλλικράτης» επέφερε ορισμένες δραστικές αλλαγές τόσο σε επίπεδο δομών, όσο και σε επίπεδο αρμοδιοτήτων. Μία από τις σημαντικότερες καινοτομίες του νομοσχεδίου είναι η πενταετής θητεία των αιρετών α' και β' βαθμού, ενώ οι εκλογές για την ανάδειξη νέων δημάρχων και περιφερειάρχων θα γίνεται ταυτόχρονα με τις ευρωεκλογές. Επιπλέον, σε κάθε δήμο άνω των 10.000 κατοίκων και σε κάθε Περιφέρεια συστήνεται Επιτροπή Διαβούλευσης για να έχει τη δυνατότητα κάθε πολίτης να εκθέτει τις προτάσεις του για κάθε θεσμικό, συλλογικό ή και ιδιαίτερο θέμα που μπορεί να απασχολεί την κοινότητα στην οποία ζει, αυξάνοντας έτσι την ποιότητα της δημοκρατίας στο συγκεκριμένο, πλησίον του πολίτη επίπεδο διακυβέρνησης.

Με κριτήριο την αρχή της εγγύτητας των παρεχόμενων προς τον πολίτη υπηρεσιών και κατά συνεκτίμηση των διευρυμένων διοικητικών ορίων των νέων Δήμων, ΟΤΑ Α' βαθμού, τους απονεμήθηκε σειρά πρόσθετων αρμοδιοτήτων, για τις οποίες καταβλήθηκε προσπάθεια να ενταχθούν στους ήδη διαμορφωμένους, από τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (άρθρο 75), θεματικούς τομείς αρμοδιοτήτων. Ορισμένες αρμοδιότητες στους τομείς Γεωργίας, Κτηνοτροφίας, Αλιείας, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, ασκούνται με γνώμονα τη διασφάλιση πληρέστερων αντίστοιχων λειτουργικών υποδομών από τους δήμους, καθώς και την εξειδικευμένη στελέχωσή τους.

Αντίστοιχα αυξήθηκαν και οι αρμοδιότητες των Περιφερειών, ΟΤΑ Β' βαθμού, ενώ επιχειρήθηκε η ένταξη τους σε τομείς με επίκεντρο ορισμένους κεντρικούς άξονες που αφορούσαν τα πεδία του Προγραμματισμού – Ανάπτυξης, της Γεωργίας – Κτηνοτροφίας, των Φυσικών Πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας, της Απασχόλησης – Εμπορίου – Τουρισμού, των Μεταφορών – Επικοινωνιών, των Έργων – Χωροταξίας – Περιβάλλοντος, της Υγείας, της Παιδείας - Πολιτισμού – Αθλητισμού, αλλά και της Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας.

5 Πιο αναλυτικά, όπως φαίνεται και στην ανωτέρω εικόνα (αρ.8), οι υφιστάμενες περιφέρειες της χώρας είναι οι εξής: Αττικής, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης, Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας.

Καθίσταται λοιπόν, και με βάση τα ανωτέρω, σαφές πως ο ρόλος της εθνικής αντιπροσωπίας στην Επιτροπή των Περιφερειών έχει βαρύνουσα σημασία, καθώς έχοντας αυξημένες αρμοδιότητες και όντας η βαθμίδα που καλείται να εφαρμόσει το μεγαλύτερο ποσοστό του ευρωπαϊκού κανονιστικού πλέγματος, μπορεί, μετέχοντας στη νομοθετική διαδικασία της Ένωσης, να αποτελέσει βασικό μοχλό ανάπτυξης και διάχυσης καλών πρακτικών, οδηγώντας την κοινότητα στην υιοθέτηση στοχευμένων ρυθμίσεων με βάση την εμπειρία χρόνων στην εφαρμογή των πολιτικών της.

: Η διαδικασία διορισμού των μελών της Εθνικής Αντιπροσωπίας της χώρας μας στην ΕτΠ βασίζεται σε σχετική απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Η ελληνική κυβέρνηση αποφασίζει με βάση τις προτάσεις των πολιτικών κομμάτων των Ενώσεων της Αυτοδιοίκησης (ΕΝΑΕ & ΚΕΔΚΕ), και λαμβάνοντας υπόψη γεωγραφικά/εδαφικά και πολιτικά κριτήρια, καταρτίζει κατάλογο υποψηφίων. Καταβάλλονται προσπάθειες προκειμένου να επιτευχθεί ισορροπημένη εκπροσώπηση μεταξύ των πολιτικών κομμάτων (βάσει των αποτελεσμάτων των δημοτικών και νομαρχιακών εκλογών), των γεωγραφικών διαμερισμάτων (συνυπολογιζόμενου του αριθμού των κατοίκων) και των διάφορων επιπέδων τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η Ελληνική Αντιπροσωπία στην ΕτΠ, αποτελείται από δώδεκα (12) μέλη που εκπροσωπούν τις Περιφέρειες και τους Δήμους της χώρας. Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) έχει δικό της γραφείο διασύνδεσης (Liaison Office) στις Βρυξέλλες. Επιπλέον, η ΚΕΔΕ συνεργάζεται, με το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (ΣΕΔΠ, Council of European Municipalities and Regions – **CEMR**), ενώ εκπροσωπείται και στο Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης (Congress of Local and Regional Authorities of Europe - **CLRAE**).

Γνωμοδοτήσεις μελών Εθνικής Αντιπροσωπείας της Ελλάδας

Εάν κανείς ήθελε να αποτιμήσει τη συμμετοχή των ελλήνων αντιπροσώπων στην ΕτΠ, ειδικά τα τελευταία χρόνια, θα μπορούσε να υποστηρίξει πως έχει πραγματικά ενισχυθεί πολύ. Φυσικά αυτό γίνεται αντιληπτό από τον αριθμό των γνωμοδοτήσεων, ο οποίος επιβεβαιώνει το ουσιαστικό της συμμετοχής της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην ΕτΠ. Στον πίνακα που ακολουθεί, αναφέρονται χρονολογικά γνωμοδοτήσεις ελλήνων εισηγητών των τελευταίων τριών ετών στις διάφορες επιτροπές της ΕτΠ, οι οποίες υιοθετήθηκαν από την Ολομέλεια.

Υιοθέτηση	31/01/2013
Τίτλος	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Ένας ενισχυμένος ευρωπαϊκός χώρος έρευνας και συμπράξεων για αριστεία και ανάπτυξη.
Φάκελος Επιτροπής	EDUC-V/025
Εισηγητής	Ζαφειρόπουλος Γρηγόριος

Υιοθέτηση	03/07/2013
Τίτλος	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση των προϊόντων καπνού και των συναφών προϊόντων
Φάκελος Επιτροπής	NAT-V/026
Εισηγητής	Καλογερόπουλος Δημήτριος

Εικόνα 12. Γνωμοδότηση NAT-V/026

Υιοθέτηση	28/11/2013
Τίτλος	Πρόταση ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την έμμισθη και την άμισθη πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair).
Φάκελος Επιτροπής	CIVEX-V/043
Εισηγητής	Καλογερόπουλος Δημήτριος

Εικόνα 13. Γνωμοδότηση CIVEX-V/043

Υιοθέτηση	28/11/2013
Τίτλος	Έκθεση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Έκθεση 2013 για την ιθαγένεια της ΕΕ- Πολίτες της ΕΕ: τα δικαιώματά σας, το μέλλον σας.
Φάκελος Επιτροπής	CIVEX-V/044
Εισηγητής	Γκοτσόπουλος Θεόδωρος

Εικόνα 14. Γνωμοδότηση CIVEX-V/044

Υιοθέτηση	30/01/2014
Τίτλος	Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Μια νέα δασική στρατηγική της ΕΕ: για τα δάση και τον δασικό τομέα».
Φάκελος Επιτροπής	NAT-V/035
Εισηγητής	Σπυρίδων Σπύρος

Εικόνα 15. Γνωμοδότηση NAT-V/035

Υιοθέτηση	30/01/2014
Τίτλος	Εφαρμογή της λευκής βίβλου του 2011 σχετικά με τις μεταφορές.
Φάκελος Επιτροπής	COTER-VI/004
Εισηγητής	Σπυρίδων Σπύρος

Εικόνα 16. Γνωμοδότηση COTER-VI/004

Υιοθέτηση	09/07/2015
Τίτλος	JOIN(2015) 6 – Joint consultation paper: Towards a new European Neighbourhood Policy [Κοινό έγγραφο διαβούλευσης: Προς μία νέα Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας].
Φάκελος Επιτροπής	CIVEX-VI/004
Εισηγητής	Χιωτάκης Νικόλαος

Εικόνα 17. Γνωμοδότηση CIVEX-VI/004

Ενδεικτικά, αξίζει να αναφερθούν δύο (2) παλαιότερες περιπτώσεις γνωμοδοτήσεων, με εισηγητές μέλη της εθνικής αντιπροσωπείας της Ελλάδας, οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν «περιπτώσεις ιδιαίτερου ενδιαφέροντος» για τις περιφέρειες της χώρας μας, καθώς αφορούν την ενίσχυση της απασχόλησης σε σχέση με τον τουρισμό από τη μια, και τις πολιτικές ένταξης των μεταναστών από την άλλη.

♦ **Γνωμοδότηση CdR 83/2009 με εισηγητή τον κ. Κ. Τάτση (ΕΛ/ΕΡΡ-Υπερνομάρχη Καβάλας-Δράμας-Ξάνθης)**

Ο τουριστικός κλάδος στη χώρα μας, αποτελεί έναν από τους κυριότερους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενώ αποτελεί την κύρια πηγή εσόδων των κατοίκων μεγάλου ποσοστού των νησιωτικών περιοχών. Εντός του συγκεκριμένου πλαισίου, κρίνεται ιδιαίτερος σημαντική η ανάθεση της συγκεκριμένης γνωμοδότησης με θέμα: **«Η συσχέτιση αγοράς εργασίας και περιφερειακών αναγκών στον τουριστικό κλάδο»**, σε μέλος της ελληνικής αντιπροσωπείας,

Η 79η Σύνοδος Ολομέλειας της Επιτροπής των Περιφερειών της Ε.Ε., στις 21 Απριλίου 2009, παρουσιάστηκε και ψηφίστηκε η ανάγκη προώθησης εθνικών σχεδίων τουριστικού χωροταξικού σχεδιασμού, σε περιφερειακό επίπεδο, ώστε να βρεθεί η χρυσή τομή ανάμεσα στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος. (Γνωμοδότηση της ΕΤΠ, CdR 83/2009, Βρυξέλλες 2009)

♦ **Γνωμοδότηση CdR 212/2008 με εισηγητή τον κ. Δ. Καλογερόπουλο (ΕΙ/ΕΡΡ-Δήμαρχος Αιγάλεω)**

Αναφορικά με το ζήτημα των πολιτικών ένταξης, και με δεδομένο ότι οι μεταναστευτικές ροές προς τις χώρες της Ε.Ε. αυξήθηκαν την τελευταία δεκαετία λόγω των διεθνών εξελίξεων, είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι η γνωμοδότηση για αυτό το ακανθώδες θέμα της ενσωμάτωσης των μεταναστών ανατέθηκε σε έλληνα εισηγητή.

Παρότι ήταν η πρώτη φορά που η ΕΤΠ ασχολήθηκε με το συγκεκριμένο ζήτημα, η εισήγηση του κ. Καλογερόπουλου, με τίτλο **«οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην πρώτη γραμμή των πολιτικών ένταξης»**, έγινε αποδεκτή ομόφωνα από όλες τις πολιτικές παρατάξεις, και εγκρίθηκε ομόφωνα από την 78η Σύνοδο Ολομέλειας της ΕΤΠ (12/2/2009)

Στην εισήγηση δινόταν έμφαση στην αμφίδρομη διαδικασία της ένταξης, η οποία πρέπει να βασίζεται σε αμοιβαία δέσμευση και αποδοχή ανάμεσα στους μετανάστες και την κοινωνία υποδοχής. Επιπλέον, υπογραμμιζόταν πως ουσιώδους σημασίας είναι η προσέγγιση του εν λόγω ζητήματος με μια συνεκτική, ολοκληρωμένη, αποκεντρωμένη και συλλογική προσέγγιση με τη συμμετοχή του συνόλου των εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου είναι επιτυχής η πολιτική ένταξης. (Γνωμοδότηση της ΕΤΠ, CdR 212/2008, Βρυξέλλες 2009)

Διαχρονική Εκπροσώπηση στην ΕτΠ ανά θητεία

◆ 1994-1998

Όνομα	Θέση	Δήμος
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ Ελευθέριος	Δήμαρχος	Καβάλα
ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ Φίλιππος	Δήμαρχος	Ξάνθη
ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ Δημήτριος	Πρόεδρος ΤΕΔΚΝΑ	-
ΚΑΡΑΒΟΛΑΣ Ανδρέας	Δήμαρχος	Πάτρα
ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ Κων/νος	Δήμαρχος	Ηράκλειο
ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος	Δήμαρχος	Θεσσαλονίκη
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Παρ/ς	Δήμαρχος	Κοζάνη
ΚΟΥΡΗΣ Λεωνίδα	Δήμαρχος / Πρόεδρος ΚΕΔΚΕ	Αθήνα
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Θρασύβουλος	Δήμαρχος	Καλαμαριά
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ Βέρα	Δήμαρχος	Νίκαιας
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Χρήστος	Δήμαρχος	Λειβαδιάς
ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ Κων/νος	Δήμαρχος	Τρίκαλα

Εικόνα 18. Τακτικά Μέλη 1994 -1998

Όνομα	Θέση	Δήμος
ΒΑΪΝΑΣ Ιωάννης	Δήμαρχος	Αγρίνιο
ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ Θεόδωρος	Δήμαρχος	Ηλιούπολη
ΖΟΡΜΠΑΛΑΣ Νικόλαος	Αντιδήμαρχος	Ιωάννινα
ΚΟΚΚΟΤΑΣ Βασίλειος	Δήμαρχος	Νάξος
ΚΟΥΚΟΥΡΑΒΑΣ Νικόλαος	Δήμαρχος	Αλεξανδρούπολη
ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος	Δήμαρχος	Αρχαία Ολυμπία
ΜΠΟΥΡΝΟΥ Μαρία	Αντιδήμαρχος	Μυτιλήνη
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Ανδρέας	Δήμαρχος	Καστοριά
ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ Περικλής	Δήμαρχος	Ελευσίνα
ΠΟΓΚΑΣ Κων/νος	Δήμαρχος	Λαύριο
ΣΑΡΛΗΣ Χρυσάνθος	Δήμαρχος	Κέρκυρα
ΣΚΑΛΑΙΟΣ Ηλίας	Αντιδήμαρχος	Αθήνα

Εικόνα 19. Αναπληρωματικά Μέλη 1994-1998

Όπως μπορεί να παρατηρήσει κανείς, η Εθνική Αντιπροσωπεία της χώρας στην ΕτΠ, κατά την πρώτη θητεία που ορίστηκε, απαρτιζόταν ως επί το πλείστον από εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που σήμερα ονομάζουμε Α' Βαθμού, δηλαδή των Δήμων. Ο λόγος για τον οποίο συνέβαινε αυτό είναι πως η ελληνική Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συστάθηκε με το Ν.2218/1994, οπότε απέκτησε τη δομή με την οποία πορεύτηκε έως τις αλλαγές που επέφεραν ο Καποδίστριας και στη συνέχεια ο Καλλικράτης. Με την ψήφιση του νόμου αυτού, τα διοικούντα όργανα της έγιναν αιρετά και όχι διορισμένα από την Κεντρική Διοίκηση, όπως συνέβαινε προηγουμένως με τις Νομαρχίες. Αναλυτικότερα, θεσπίστηκε η εκλογή του νομάρχη και

του συμβουλίου με άμεση καθολική ψηφοφορία, μετατρέποντας το θεσμό σε πλήρως αιρετό δευτεροβάθμιο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης. Ως εκ τούτου, στις θητείες που ακολούθησαν, κατόπιν της διενέργειας εθνικών εκλογών, συμμετείχαν εκπρόσωποι και του Β' Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις).

◆ 1998-2002

Όνομα	Θέση	Δήμος / Νομαρχία
ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος	Δήμαρχος	Αθήνα
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ Γρηγόριος	Νομάρχης	Λακωνία
ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ Δημήτριος	Νομάρχης	Αθήνα
ΖΑΡΜΠΑΛΑΣ Νικόλας	Νομάρχης	Ιωάννινα
ΚΑΡΑΒΟΛΑΣ Ανδρέας	Δήμαρχος	Πάτρα
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Πάρις	Δήμαρχος	Κοζάνη
ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ Ευάγγελος	Πρόεδρος	Διευρυμένη Ν.Α. Αθήνα/Πειραιά
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Θρασύβουλος	Δήμαρχος	Καλαμαριά
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Ιωάννης	Πρόεδρος	Διευρυμένη Ν.Α. Έβρος/Ροδόπη
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ Βέρα	Δημοτική Σύμβουλος	Νίκαια
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Χρήστος	Δήμαρχος	Λειβαδιά
ΣΚΟΤΕΙΝΙΩΤΗΣ Παναγιώτης	Νομάρχης	Μαγνησία

Εικόνα 20. Τακτικά Μέλη 1998 – 2002

Όνομα	Θέση	Δήμος / Νομαρχία
ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ Φίλιππος	Δήμαρχος	Ξάνθη
ΒΑΡΔΙΚΟΣ Πυθαγόρας	Νομάρχης	Σάμος
ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ Βασίλειος	Νομάρχης	Χαλκιδική
ΒΛΑΧΟΣ Ιωάννης	Δήμαρχος	Σέρρες
ΓΑΖΗ Γιώτα	Δήμαρχος	Άμφισσα
ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ Θεόδωρος	Δήμαρχος	Ηλιοπούλη
ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗ Αλ/νδρα	Νομάρχης	Χανιά
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος	Νομάρχης	Θεσσαλονίκη
ΡΗΓΑΣ Παναγιώτης	Νομάρχης	Κυκλάδων
ΣΩΚΟΣ Ευθύμιος	Δήμαρχος	Αγρινίου
ΤΑΜΠΑΚΙΔΗΣ Νίκος	Δήμαρχος	Άγιοι Ανάργυροι
ΤΟΥΡΙΚΗΣ Ιωάννης	Νομάρχης	Ζάκυνθος

Εικόνα 21. Αναπληρωματικά Μέλη 1998 -2002

◆ 2002-2006

Όνομα	Θέση	Δήμος / Νομαρχία
ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος	Δήμαρχος	Αθήνα
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ Γρηγόριος	Νομάρχης	Λακωνία
ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ Δημήτριος	Νομάρχης	Αθήνα
ΖΑΡΜΠΑΛΑΣ Νικόλας	Νομάρχης	Ιωάννινα
ΚΑΡΑΒΟΛΑΣ Ανδρέας	Δήμαρχος	Πάτρα
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Πάρις	Δήμαρχος	Κοζάνη
ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ Ευάγγελος	Πρόεδρος	Διευρυμένη Ν.Α. Αθήνα/Πειραιά
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Θρασύβουλος	Δήμαρχος	Καλαμαριά
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ Βέρα	Δημοτική Σύμβουλος	Νίκαια
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Χρήστος	Δήμαρχος	Λειβαδιά
ΠΑΠΑΤΣΑΚΩΝΑΣ Ιωάννης	Νομάρχης	Λασιθί
ΣΚΟΤΕΙΝΙΩΤΗΣ Παναγιώτης	Νομάρχης	Μαγνησία

Εικόνα 22. Τακτικά Μέλη 2002 – 2006

Όνομα	Θέση	Δήμος / Νομαρχία
ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ Βασίλειος	Νομάρχης	Χαλκιδική
ΒΛΑΧΟΣ Ιωάννης	Δήμαρχος	Σέρρες
ΓΑΖΗ Γιώτα	Δήμαρχος	Αμφίσσα
ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ Θεόδωρος	Δήμαρχος	Ηλιούπολη
ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗ Αλνδρα	Νομάρχης	Χανιά
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος	Νομάρχης	Θεσσαλονίκη
ΡΗΓΑΣ Παναγιώτης	Νομάρχης	Κυκλάδων
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Στέργιος	Νομάρχης	Ροδόπη
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ Μιχάλης	Δήμαρχος	Ξάνθη
ΣΩΚΟΣ Ευθύμιος	Δήμαρχος	Αγρινίου
ΤΑΜΠΑΚΙΔΗΣ Νίκος	Δήμαρχος	Άγιοι Ανάργυροι
ΤΟΥΡΙΚΗΣ Ιωάννης	Νομάρχης	Ζάκυνθος

Εικόνα 23. Αναπληρωματικά Μέλη 2002 – 2006

♦ 2006-2010

Όνομα	Θέση	Δήμος / Νομαρχία
ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φώφη	Πρόεδρος Διευρυμένης Ν.Α.	Αθήνα / Πειραιάς
ΚΑΜΑΡΑΣ Παύλος	Δήμαρχος	Πεύκης
ΚΑΡΑΒΟΛΑΣ Ανδρέας	Δήμαρχος	Πάτρα
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Πάρις	Δήμαρχος	Κοζάνη
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ Θεοδώρα	Δήμαρχος	Αθηναίων
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Χρήστος	Δημοτικός Σύμβουλος	Λειβαδιά
ΣΓΟΥΡΟΣ Γιάννης	Νομάρχης	Αθήνα
ΣΤΑΜΑΤΗΣ Δημήτριος	Νομάρχης	Αιτωλοακαρνανία
ΤΑΤΣΗΣ Κων/νος	Πρόεδρος Διευρυμένης Ν.Α.	Έβρος - Ροδόπη
ΤΖΑΝΙΚΟΣ Παναγιώτης	Δήμαρχος	Αμαρούσιον
ΤΖΑΤΖΑΚΗΣ Κων/νος	Δημοτικός Σύμβουλος	Πειραιάς
ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Χρήστος	Πρόεδρος Διευρυμένης Ν.Α.	Ξάνθη/Δράμα/Καβάλα

Εικόνα 24. Τακτικά Μέλη 2006 -2010

Όνομα	Θέση	Δήμος / Νομαρχία
ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ Θεόδωρος	Δήμαρχος	Ηλιούπολη
ΚΑΤΣΑΡΟΣ Λουκάς	Νομάρχης	Λάρισα
ΚΛΑΠΑΣ Μιλτιάδης	Δήμαρχος	Πρέβεζα
ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ Γεώργιος	Δήμαρχος	Λαμία
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Γιάννης	Δήμαρχος	Ηράκλειο (Κρήτη)
ΚΟΥΤΣΟΥΛΗΣ Γεώργιος	Δήμαρχος	Καλαμάτα
ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΗΣ Πολύδωρος	Νομάρχης	Χίος
ΜΑΧΑΙΡΙΔΗΣ Γιάννης	Νομάρχης	Δωδεκάνησα
ΜΑΧΕΙΜΑΡΗΣ Γεώργιος	Νομάρχης	Κέρκυρα
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Παναγιώτης	Δήμαρχος	Άρτα
ΣΠΑΡΤΣΗΣ Ιωάννης	Νομάρχης	Ημαθία
ΣΠΥΡΙΔΩΝ Σπύρος	Δήμαρχος	Πόρος

Εικόνα 25. Αναπληρωματικά Μέλη 2006 -2010

◆ 2010 – 2014

Όνομα	Θέση	Δήμος / Νομαρχία
ΓΚΟΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Θεόδωρος	Δημοτικός Σύμβουλος	Παλλήνη
ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ Γρηγόριος	Δήμαρχος	Χαλάνδρι
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Νικήτας	Δήμαρχος	Αθήνα
ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ Γεώργιος	Νομάρχης	Περίας
ΣΓΟΥΡΟΣ Ιωάννης	Νομάρχης	Αττικής
ΣΙΜΙΤΣΗΣ Κων/νος	Δήμαρχος	Καβάλα
ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ Ευαγγελία	Νομάρχης	Ηράκλειο
ΤΑΤΣΗΣ Κων/νος	Πρόεδρος Νομ/κης Αυτοδ/σης	Δράμα/Καβάλα/Ξάνθη
ΤΖΑΤΖΑΝΗΣ Κων/νος	Νομαρχιακός Σύμβουλος	Πειραιάς
ΤΣΙΓΚΟΥΝΗΣ Δημήτριος	Δήμαρχος	Λεωνίδιο Αρκαδίας
ΦΟΥΡΑΣ Ανδρέας	Δήμαρχος	Πάτρα
ΨΩΜΙΑΔΗΣ Παναγιώτης	Νομάρχης	Θεσσαλονίκη

Εικόνα 26. Τακτικά Μέλη 2010 -2014

Όνομα	Θέση	Δήμος / Νομαρχία
ΔΡΑΚΟΣ Δημήτριος	Νομάρχης	Μεσσηνίας
ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος	Δήμαρχος	Αιγάλεω
ΚΑΤΣΑΡΟΣ Λουκάς	Νομάρχης	Λάρισα
ΚΛΑΠΑΣ Μιλτιάδης	Δήμαρχος	Πρέβεζας
ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΣ Κων/νος	Νομάρχης	Ευρυτανίας
ΚΟΤΡΟΝΙΑΣ Γεώργιος	Δήμαρχος	Λαμίας
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Ιωάννης	Δήμαρχος	Ηράκλειο Κρήτης
ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΗΣ Πολύδωρος	Νομάρχης	Χίου
ΜΑΧΑΡΙΔΗΣ Ιωάννης	Νομάρχης	Δωδεκάνησα
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Παναγιώτης	Δήμαρχος	Άρτα
ΠΡΕΒΕΖΑΝΟΣ Δημήτριος	Δημοτικός Σύμβουλος	Σκιάθος
ΣΠΥΡΙΔΩΝ Σπύρος	Νομαρχιακός Σύμβουλος	Αθήνα/Πειραιάς

Εικόνα 27. Αναπληρωματικά Μέλη 2010 - 2014

Την παρούσα χρονική στιγμή και μέχρι τη λήξη της θητείας τους, την ελληνική αντιπροσωπεία στην ΕτΠ, απαρτίζουν οι κάτωθι (αλφαβητικά):

Όνομα	Θέση	Περιφέρεια
ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ Κων/νος	Περιφερειάρχης	Θεσσαλία
ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ Σταύρος	Περιφερειάρχης	Κρήτη
ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ Σταύρος	Δημοτικός Σύμβουλος Θεσ/νίκης	Κεντρική Μακεδονία
ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος	Δημοτικό Συμβούλιο Αμαρουσίου	Αττική
ΚΑΜΙΝΗΣ Γεώργιος	Δήμαρχος Αθηναίων	Αττική
ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ Απόστολος	Περιφερειάρχης	Δυτική Ελλάδα
ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ Αλέξανδρος	Περιφερειάρχης	Ήπειρος
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Ιωάννης	Δημοτικός Σύμβουλος Ηρακλείου	Κρήτη
ΣΓΟΥΡΟΣ Ιωάννης	Περιφερειακός Σύμβουλος Αττικής	Αττική
ΣΠΥΡΙΔΩΝ Σπύρος	Δημοτικός Σύμβουλος Πόρου	Αττική
ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ Απόστολος	Περιφερειάρχης	Κεντρική Μακεδονία
ΧΙΩΤΑΚΗΣ Νικόλαος	Δημοτικός Σύμβουλος Κηφισιάς	Αττική

Εικόνα 28. Τακτικά Μέλη 2014 -2018

Όνομα	Θέση	Περιφέρεια
ΓΚΟΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Θεόδωρος	Περιφερειακό Συμβούλιο	Αττική
ΚΑΤΣΙΒΕΛΑΣ Παναγιώτης	Δήμαρχος Τριφυλίας	Πελοπόννησος
ΚΟΚΚΙΝΟΣ Χαράλαμπος	Περιφερειακός Σύμβουλος	Νότιο Αιγαίο
ΜΑΡΑΒΕΛΙΑΣ Δημήτρης	Περιφερειακός Σύμβουλος	Αττική
ΜΠΙΡΜΠΙΑΣ Δημήτριος	Δήμαρχος Αιγιάλεω	Αττική
ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ιωάννης	Δήμαρχος Θεσσαλονίκης	Κεντρική Μακεδονία
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Άννα	Περιφερειακή Σύμβουλος	Αττική
ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ Δημήτριος	Αντιπεριφερειάρχης Έβρου	Αν. Μακεδονία / Θράκη
ΠΡΕΒΕΖΑΝΟΣ Δημήτριος	Δήμαρχος Σκιάθου	Θεσσαλία
ΣΙΜΙΤΣΗΣ Κων/νος	Δημοτικός Σύμβουλος Καβάλας	Αν. Μακεδονία / Θράκη
ΣΟΥΛΑΣ Πέτρος	Δήμαρχος Κορδελιού - Ευόσμου	Κεντρική Μακεδονία
ΧΑΤΖΗΔΙΑΚΟΣ Φώτιος	Δήμαρχος Ρόδου	Νότιο Αιγαίο

Εικόνα 29. Αναπληρωματικά Μέλη 2014 - 2018

Παρατηρώντας προσεκτικά κανείς τους ανωτέρω πίνακες με τη διαχρονική εκπροσώπηση της Ελλάδας στην ΕτΠ, διαπιστώνει την ύπαρξη δύο βασικών ασυμμετριών. Η πρώτη αφορά την γεωγραφική κατανομή των αντιπροσώπων, και η δεύτερη την έμφυλη κατανομή ανάμεσά τους.

Σχετικά με την πρώτη ανισορροπία, μπορεί να διατυπωθεί πως ανέκαθεν υπερεκπροσωπείται η Αττική σε επίπεδο Δήμων, αλλά και ως Περιφέρεια σήμερα και Νομαρχία κατά το παρελθόν. Αντίστοιχα, απουσιάζουν συστηματικά και σχεδόν πλήρως εκπρόσωποι συγκεκριμένων γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας όπως

είναι για παράδειγμα τα νησιά του Βορείου Αιγαίου, αλλά και τα Δωδεκάνησα. Θα μπορούσε βέβαια να υποστηριχθεί πως κάτι τέτοιο είναι λογικό, δεδομένου ότι η περιφέρεια Αττικής, αποτελεί την πολυπληθέστερη περιφέρεια της χώρας, η οποία διαχρονικά απορροφά το μεγαλύτερο ποσοστό των κονδυλίων που διατίθενται από την Ένωση στο πλαίσιο της άσκησης περιφερειακής πολιτικής.

Ωστόσο, θα ήταν σημαντικό να εκπροσωπούνται επαρκέστερα περιοχές με βάση επιμέρους χαρακτηριστικά, όπως είναι η νησιωτικότητα για παράδειγμα, λόγω των ιδιαίτερων αντικειμενικών συνθηκών που προβάλλουν. Εξάλλου, μια Ευρώπη των περιφερειών, προφανώς θα πρέπει να αναγνωρίζει και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της «μικρο- περιφέρειας» εντός του γεωγραφικού της πλαισίου. Επομένως, έχοντας υπόψη τη γεωμορφολογία του Ελλαδικού χώρου και τις επί μέρους ανάγκες που αυτή δημιουργεί, εύλογα θα περίμενε κανείς η εκπροσώπηση των τοπικών/περιφερειακών αρχών στην Εθνική Αντιπροσωπεία να ακολουθεί μια περισσότερο ισότιμη κατανομή, προκειμένου να εντάσσονται και να προβάλλονται με άρτιο και πλήρη τρόπο οι διακριτές ανάγκες και απόψεις των πολιτών της χώρας στην ενωσιακή διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Τέλος, αναφορικά με την στελέχωση της αντιπροσωπείας κυρίως με εκπροσώπους του ανδρικού φύλου, αυτό μπορεί να αποδοθεί στην φύση του ίδιου του εκλογικού αποτελέσματος, καθώς διαχρονικά στην χώρα μας, οι γυναίκες υποψήφιοι σε τοπικό, νομαρχιακό, περιφερειακό, αλλά και κεντρικό επίπεδο μειοψηφούν αριθμητικά έναντι των υποψηφίων του άλλου φύλου.

6η Συνδιάσκεψη

Το προηγούμενο έτος, η ΕτΠ σε συνεργασία με την περιφέρεια Αθηνών διοργάνωσε την 6η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη των Περιφερειών και των Πόλεων, στην Αθήνα, στις 7 και 8 Μαρτίου (2014), η οποία συνέπεσε χρονικά με την συμπλήρωση των είκοσι (20) ετών λειτουργίας της.

Εικόνα 30. Είκοσι χρόνια ΕτΠ

Η Διάσκεψη κατά βάση στόχευε στον απολογισμό των προσπαθειών που έχουν καταβληθεί σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό/ τοπικό επίπεδο προς μια την κατεύθυνση της οικονομικής κυρίως ανάκαμψης. Στο πλαίσιο της Διάσκεψης συζητήθηκε επίσης το μέλλον της ΕΕ ενόψει των τότε επερχόμενων ευρωπαϊκών εκλογών, καθώς και μια σειρά εμπειριών των περιφερειακών και τοπικών πολιτικών ηγετών, αφενός, και των απόψεων των θεσμικών οργάνων, των βιομηχανικών κύκλων και της κοινωνίας των πολιτών της ΕΕ αφετέρου.

Χίλιους τετρακόσιους (1.400) συμμετέχοντες υποδέχτηκε η Αθήνα ως τόπος διεξαγωγής της διάσκεψης. Ανάμεσα σε αυτούς περιλαμβάνονταν μέλη της ΕτΠ, εκπρόσωποι των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, φορείς της ελληνικής κοινωνίας πολιτών, εκπρόσωποι ενώσεων, δημοσιογράφοι και εμπειρογνώμονες από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Μια εκ των σημαντικότερων δραστηριοτήτων της εν λόγω διάσκεψης αποτέλεσε η έγκριση της «Δήλωσης της Αθήνας» σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Η εναρκτήρια σύνοδος ολομέλειας της Διάσκεψης πραγματοποιήθηκε παρουσία χιλίων (1.000) περίπου πολιτικών και ενδιαφερομένων φορέων, ενώ κεντρικοί ομιλητές της εναρκτήριας συνεδρίας ήταν οι:

- ◆ Ramón Luis Valcárcel Siso, Πρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών

- ◆ Ιωάννης Σγουρός, Περιφερειάρχης Αττικής
- ◆ Werner Hoyer, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων
- ◆ Ευάγγελος Βενιζέλος, Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας
- ◆ Mercedes Bresso, Πρώτη Αντιπρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών
- ◆ Γιάννης Μιχελάκης, Υπουργός Εσωτερικών της Ελλάδας.

Ο πρόεδρος της ΕτΠ είχε στην ομιλία του επισημάνει πως παρατηρούνται ακόμη ανεπίτρεπτες διαφορές μεταξύ περιφερειών και τόνισε ότι, εάν θέλουμε να αποφύγουμε μια ακόμη αποτυχία, η στρατηγική της ΕΕ για την ανάπτυξη χρειάζεται περιφερειακούς στόχους, εταιρικές σχέσεις μεταξύ όλων των επιπέδων διακυβέρνησης και επαρκή χρηματοδότηση, με κύριο μέλημα την απτή υλοποίηση της ανάκαμψης για το σύνολο των πολιτών της ΕΕ. Επιπλέον είχε επισημάνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές βρίσκονται στην καλύτερη δυνατή θέση για να εκπληρώσουν τις προτεραιότητες της ΕΕ, δεδομένου ότι είναι υπεύθυνες για το ένα τρίτο των δημοσίων δαπανών και για τα δύο τρίτα των δημοσίων επενδύσεων.

Όπως προαναφέρθηκε, παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο των εργασιών της εν λόγω Διάσκεψης τα πορίσματα της εντατικής και σύνθετης ανάλυσης που διενεργήθηκε από την ΕτΠ σχετικά με τα επιτεύγματα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», έως εκείνη τη χρονική περίοδο. Αναλυτικότερα, το Προεδρείο της ΕτΠ ενέκρινε λίγο πριν από την έναρξη της Διάσκεψης, τη «Δήλωση της Αθήνας» στην οποία εκτίθενται οι κυριότερες παρατηρήσεις και συστάσεις σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την ανάπτυξη από τοπική και περιφερειακή σκοπιά.

Αναλυτικότερα τα συμπεράσματα που προέκυψαν, βάσει ερευνών και διαβουλεύσεων με ενδιαφερόμενους φορείς, θεματικές διασκέψεις και άλλες αξιολογήσεις είναι⁶:

- ◆ Οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» πρέπει να διαφοροποιούνται σε συνάρτηση με τον κάθε τόπο μέσω μιας αντίστοιχης προσέγγισης και να

⁶ Ακόμη προτάθηκε ο συνδυασμός του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου με έναν μακροπρόθεσμο επενδυτικό προσανατολισμό, η βελτίωση του συντονισμού των ασκούμενων πολιτικών και η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας. Η «Δήλωση της Αθήνας» αποτέλεσε τη βάση της συνεισφοράς της ΕτΠ στο –τότε - προσεχές Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στην αναθεώρηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» εκ μέρους της Επιτροπής.

στηρίζονται σε συνδυασμό διαδικασιών από τη βάση προς την κορυφή και αντιστρόφως.

- ◆ Η στρατηγική «Ευρώπη 2020», και κυρίως ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει να αποτελούν προϊόν συνεργασίας μέσω της θέσπισης συμφωνιών πολυεπίπεδης διαχείρισης.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» έθεσε μια σειρά στόχων πολιτικής και εστίασε σαφώς τις επενδυτικές προτεραιότητες της ΕΕ, για την υλοποίηση των οποίων οι περιφέρειες και οι πόλεις διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο, ως υπεύθυνες για τα δύο τρίτα των δημοσίων επενδύσεων και για το ένα τρίτο του συνόλου των δημοσίων δαπανών, ιδίως στους τομείς που έχουν άμεσο αντίκτυπο στην ευημερία της κοινωνίας, όπως είναι παραδείγματος χάριν η εκπαίδευση και η κατάρτιση, οι κοινωνικές υπηρεσίες ή η προστασία του περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο της 6ης Ευρωπαϊκής Διάσκεψης των Περιφερειών και των Πόλεων διοργανώθηκε έκθεση με σκοπό την ανάδειξη του τρόπου κατά τον οποίο οι περιφέρειες και οι πόλεις κάθε μεγέθους μπορούν να διαμορφώνουν πρωτοβουλίες οικονομικής ανάπτυξης δεόντως προσαρμοσμένες στις εκάστοτε τοπικές συνθήκες. Η έκθεση περιελάμβανε επίσης περιεκτική ενημέρωση και γραφικές παραστάσεις σχετικά με την υλοποίηση των επτά εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Συνοψίζοντας, η Διάσκεψη προσέφερε ένα μοναδικό βήμα για την προτροπή της ΕΕ και των κρατών μελών να ενισχύσουν περαιτέρω την εδαφική διάσταση, ως αναπόσπαστο τμήμα των μελλοντικών προσπαθειών της Ευρώπης προς την κατεύθυνση της οικονομικής ανάπτυξης γενικότερα, αλλά και της δημιουργίας θέσεων εργασίας ειδικότερα. Συνολικά μπορεί να διατυπωθεί, κατόπιν της μελέτης των πρακτικών της διάσκεψης και της παρακολούθησης του οπτικοακουστικού υλικού του συγκεκριμένου διημέρου, ότι οι εκπρόσωποι των περιφερειών και των πόλεων της ΕΕ, στάθηκαν ιδιαίτερος στην κοινή επιθυμία τους να συμβάλουν στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση μιας Ευρώπης βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς.

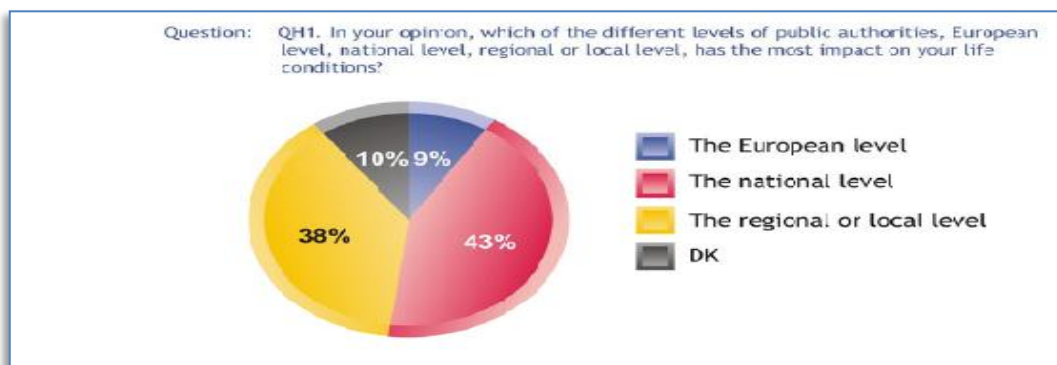

Συμπεράσματα

Από το έτος ίδρυσής της, η Επιτροπή των Περιφερειών, η Συνέλευση των τοπικών και περιφερειακών εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδιώκει να ενισχύσει τον δημοκρατικό χαρακτήρα της ΕΕ. Ως ξεκάθαρος, πρωτεύοντας στόχος της προέβαλε ανέκαθεν η δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα βρίσκεται σε επαφή με τους πολίτες και θα αλληλεπιδρά εποικοδομητικά με αυτούς, εξελισσόμενη μέσω των αντίστοιχων ζυμώσεων. Επί της ουσίας η διαχρονική πορεία του συγκεκριμένου θεσμικού οργάνου έχει αποδείξει την συμβολή του στην απρόσκοπτη λειτουργία της δημοκρατίας στο πλαίσιο της ένωσης, καθώς διασφαλίζει τη θεσμική εκπροσώπηση των περιφερειών, των πόλεων και των δήμων των κρατών- μελών που την αποτελούν, ενώ παράλληλα τις ενσωματώνει στην ευρωπαϊκή διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, λογοδοτώντας άμεσα στους πολίτες, έχουν διττό ρόλο, όντας ταυτοχρόνως πρέσβεις της Ευρώπης στις περιφέρειες, στις πόλεις και στους δήμους τους, αλλά και εκπρόσωποι αυτών στον ευρωπαϊκό διάλογο. Με τον τρόπο αυτό, είναι σε θέση να επιτελέσουν επιτυχώς το γνωμοδοτικό τους ρόλο, συμβάλλοντας στην επεξήγηση και αποτίμηση του εδαφικού αντίκτυπου των κοινοτικών πολιτικών, και την βελτίωση τόσο του περιεχομένου όσο και της υλοποίησης τους στο μέλλον.

Άλλωστε, όπως έχουν καταδείξει κατά καιρούς οι έρευνες του «ευρωβαρόμετρου», η πλειονότητα των ευρωπαίων πολιτών θεωρεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές δεν είναι μόνο το πλέον αξιόπιστο από τα επίπεδα διακυβέρνησης, αλλά και ο πλέον αρμόδιος φορέας για να εξηγήσει πώς οι ευρωπαϊκές πολιτικές επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των πολιτών.

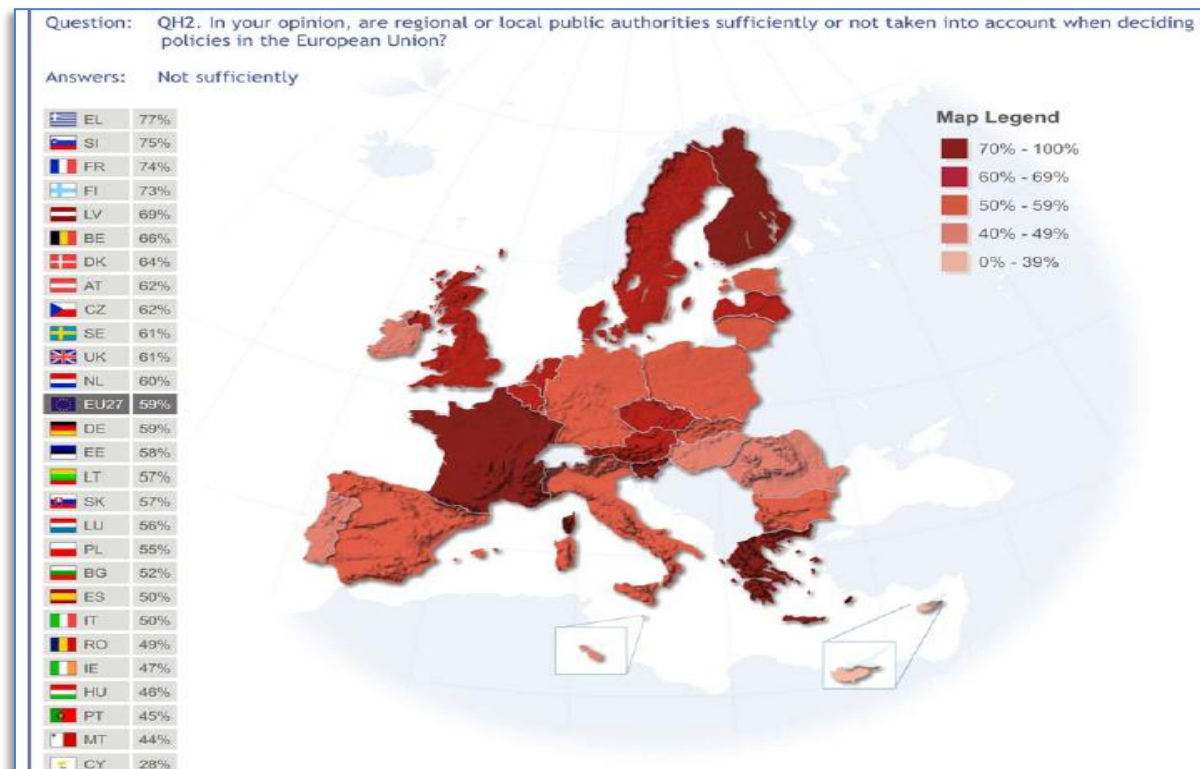
Εικόνα 32. Special Eurobarometer 307 – 1

Από την έρευνα που έγινε με σκοπό την συγγραφή της παρούσας εργασίας, προέκυψε πως η Εθνική Αντιπροσωπεία της χώρας μας στην ΕτΠ, αποτελεί ένα δραστήριο σώμα, με έντονη συμμετοχή στις διεργασίες που διαδραματίζονται στον θεσμό του οποίου αποτελεί μέλος. Είναι εξάλλου σαφές και από τον αριθμό των γνωμοδοτήσεων των ελλήνων εισηγητών που υιοθετήθηκαν τα τελευταία χρόνια, ότι η συμμετοχή των Ελλήνων εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι ενεργή και επί της ουσίας.

Ωστόσο, αξίζει να μελετήσει κανείς το επίπεδο της πληροφόρησης των ελλήνων πολιτών σχετικά με το έργο της ΕτΠ και ιδιαίτερα της εθνικής αντιπροσωπείας, με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από την ειδική έρευνα του «ευρωβαρόμετρου» [Special Eurobarometer 307, 2009]. Αναλυτικότερα, σε ερώτηση που τέθηκε αναφορικά με τον βαθμό της πληροφόρησης που λαμβάνουν οι πολίτες, το 75% των ερωτηθέντων ελλήνων απάντησε πως θα επιθυμούσε περισσότερη πληροφόρηση, τόσο σε ότι αφορά την ΕτΠ και τον ρόλο της, όσο και σε ότι αφορά τους εκπρόσωπους της Ελλάδας.

Όπως επίσης προέκυψε από την εν λόγω έρευνα, μόνο το 6% των ελλήνων πολιτών γνωρίζουν την ύπαρξη και τον ρόλο της ΕτΠ, ενώ το 52% αγνοεί το γεγονός ότι η ΕτΠ εκπροσωπεί την άποψη των περιφερειακών και τοπικών δημοσίων αρχών όλων των κρατών μελών όταν αποφασίζονται πολιτικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρ' όλα αυτά, σε ερώτηση που αφορούσε το αν λαμβάνονται ή όχι επαρκώς υπόψη οι τοπικές/περιφερειακές αρχές κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στην ΕΕ, οι έλληνες που συμμετείχαν στην έρευνα, απάντησαν κατά 77% πως δεν θεωρούν ότι είναι επαρκής η συμμετοχή. Γεγονός που φανερώνει την πεποίθηση και την επιθυμία τους να εκπροσωπούνται στο ενωσιακό πλαίσιο από τις αρχές του πλησιέστερου προς αυτούς επιπέδου διακυβέρνησης.

Εικόνα 33. Special Eurobarometer 307 – 2

Αναφορικά με τη θεσμική διάσταση των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξε η παρούσα μελέτη, αξίζει να αναφερθεί πως με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, ενισχύθηκε σαφώς ο ρόλος της ΕτΠ και ανανεώθηκε ο δημοκρατικός χαρακτήρας της. Μέσω της επιβεβαίωσης του δικαιώματος της να προσφεύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την προάσπιση της αρχής της επικουρικότητας, της προσδόθηκε ένας ελεγκτικός ρόλος σχετικά με την εφαρμογή και υλοποίηση των πολιτικών, επί των οποίων καλείται να τοποθετηθεί και τις οποίες εν πολλοίς συνδιαμορφώνει.

Επιπλέον, η Συνθήκη μετέβαλε και τη σχέση της ΕτΠ με τα άλλα όργανα της Ένωσης, δεδομένου ότι της προσέδωσε ενισχυμένη παρουσία σε όλα τα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας, καθότι η διαβούλευση καθίσταται υποχρεωτική, όχι μόνο για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο Υπουργών, αλλά και για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ως εκ τούτου, όπως αναφέρθηκε, η ΕτΠ εμπλέκεται από την επεξεργασία και την τροποποίηση έως την παρακολούθηση της νομοθεσίας που αφορά τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Ουσιαστικά, η πρακτική αυτή ενδυναμώνει τον πολιτικό της ρόλο και αναμένεται να της επιτρέψει σε βάθος χρόνου να ενεργεί πιο αποτελεσματικά προς όφελος των τοπικών αρχών σε ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Σε κάθε περίπτωση, βασικός στόχος των γνωμοδοτήσεων της ΕΤΠ είναι να επηρεάσουν τη νομοθετική διαδικασία ήδη από τα προπαρασκευαστικά της στάδια, προτείνοντας πολιτικές προσεγγίσεις και προσανατολισμούς με βάση την πείρα και την εμπειρογνωμοσύνη των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, οι οποίες είναι ως επί το πλείστον αρμόδιες για την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Κλείνοντας, η Επιτροπή των Περιφερειών, ως όργανο, λειτούργησε εξ αρχής ως παράγοντας ενίσχυσης της συμμετοχικής διαδικασίας στη λήψη αποφάσεων, αλλά και την εφαρμογή πολιτικών. Λόγω της δομής της Ένωσης, αποτέλεσε από πολύ νωρίς ζητούμενο η ένταξη των πολιτών στο θεσμικό της πλέγμα, προκειμένου να μην αμφισβητείται η αξιοπιστία της ευρωπαϊκής δημοκρατίας. Συνεπώς, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές καλούνται να επιτελέσουν έναν πολυσύνθετο και πολύπλευρο ρόλο, συμμετέχοντας ως ισότιμοι εταίροι στη διαμόρφωση των πολιτικών της ΕΕ, εκπροσωπώντας τις πόλεις και περιφέρειές τους στην καρδιά της Ευρώπης.

Ωστόσο, η εφαρμογή των προαναφερθέντων αλλαγών, οι οποίες προβλέπονται θεσμικά και μεταβάλλουν δυναμικά την ουσία της λειτουργίας και της δράσης της ΕτΠ, εξαρτώνται άμεσα από την ενίσχυση του θεσμικού ρόλου της περιφέρειας ως διοικητικής μονάδας. Αναλυτικότερα, θα πρέπει οι τοπικές / περιφερειακές αρχές να στοχεύσουν συνολικά στην δυναμική τους αποκέντρωση τόσο αναφορικά με τις αρμοδιότητες, όσο και με τη δημοσιονομική διαχείριση. Πόνημα το οποίο φαίνεται να απολαμβάνει τη στήριξη των ευρωπαίων πολιτών, που διατηρούν στενούς δεσμούς με τις τοπικές / περιφερειακές αρχές, αλλά δεν ευνοείται από την οικονομική / δημοσιονομική συγκυρία, η οποία ειδικά στη χώρα μας αποτέλεσε τον κυριότερο λόγο ελλιπούς εφαρμογής του Καλλικράτη παραδείγματος χάριν, ενώ παράλληλα τις κρατάει δέσμιες, λόγω των περιορισμένων πόρων που διαθέτουν.

Βιβλιογραφία

Βιβλία

Committee of the Regions, (2010) n.d. *Delivering on the Europe 2020 Strategy: Handbook for Local and Regional Authorities*. Bruxelles

EUROPEAN COMMISSION (2002), *EU RESEARCH ON SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES - Governance by Committee, the Role of Committees in European Policy-Making and Policy Implementation: EU-COMMITTEES*, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.

EUROPEAN INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION, (EIPA), EUROPEAN CENTER FOR THE REGIONS (ECR), (2012) *Division of Powers between the European Union, the Member States and Regional and Local Authorities*, European Union, Bruxelles

PANKE D., HÖNNIGE C., GOLLUB J. (2015) *Consultative Committees in the European Union*, ECPR Press, United Kingdom.

STUDIES SERVICE OF THE COMMITTEE OF THE REGIONS, (2009) *The selection process for Committee of the Regions members: Procedures in the Member States*, Committee of the Regions, Bruxelles

VAN AKEN W., CORTHAUT T., SCHMITT P., MARX A. (2014) *CoR's Future Role and Institutional Positioning*, European Union, Bruxelles

Άρθρα

ΧΛΕΠΑΣ,Ν. (1993) Η τοπική αυτοδιοίκηση, η συνθήκη του Μάαστριχτ και η ευρωπαϊκή ενοποίηση, , Το Σύνταγμα, τεύχος 1, σελ 109-114

BORZEL T., HEARD – LEUREOTE K. (2009) Networks in EU Multi-level Governance: Concepts and Contributions, JOURNAL OF PUBLIC POLICY, 29, pp 135-151

CHRISTIANSEN T. (1996) Second Thoughts on Europe's "Third Level": The European Union's Committee of the Regions, *PUBLIUS*, 26, pp 93-116

HEPBURN, E (2008), "The Rise and Fall of a "Europe of the Regions"" *REGIONAL & FEDERAL STUDIES*, vol 18(5), pp. 537-555.

HÉRITIER A. (2003) New Modes of Governance in Europe: Increasing Political Capacity and Policy Effectiveness? In T.A. Börzel and R. Cichowski (eds.), *The State of the European Union, LAW, POLITICS, AND SOCIETY*. pp 105-126

PAPADOPOULOS Y. (2007) Problems of Democratic Accountability in Network and Multilevel Governance, *EUROPEAN LAW JOURNAL* 13,pp 469–486.

Reports

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ, 2014. Σχέδιο Δράσης CORLEAP 2014-2015

The role and impact of local and regional authorities within the European Union : Opinions on the different levels of public authorities and awareness of the Committee of the Regions. (No. Special Eurobarometer 307 / Wave 70.1), n.d., Committee of the Regions.

Νομικά Κείμενα:

Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2012. , 2012/C 326/01.

Εσωτερικοί Κανονισμοί και Κανονισμοί Διαδικασίας ΕτΠ, 2014. , L 65/41.

Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης., n.d. , N.3852/10 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010).

ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, 1992. , 92C 191/01.

ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ, 2007. , 2007/C 306/01.

ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ, 2001. , 2001/C 80/01.

ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ, 1997. , 97C 340/01.

Σύνταγμα της Ελλάδος 1975/1986/2001/2008, 2008.

Cooperation Agreement between the European Parliament and the Committee of the Regions, 2014.

Rules of procedure of the euro-mediterranean regional and local assembly (ARLEM), 2015.

The European Commission, The Committee of the Regions (2012) PROTOCOL ON THE COOPERATION BETWEEN THE EUROPEAN COMMISSION AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS.

Αποφάσεις του Συμβουλίου

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τον καθορισμό της σύνθεσης της Επιτροπής των Περιφερειών, 2014. , 2014/0128 (NLE).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 22ας Ιανουαρίου 2002 για τον διορισμό των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής των Περιφερειών για την περίοδο από 26 Ιανουαρίου 2002 έως 25 Ιανουαρίου 2006, n.d. , L 24/38.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 22ας Ιανουαρίου 2002 για τον διορισμό των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής των Περιφερειών για την περίοδο από τις 26 Ιανουαρίου 2002 έως τις 25 Ιανουαρίου 2006, 2002. , L24/38.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 24ης Ιανουαρίου 2006 για το διορισμό των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής των Περιφερειών από την περίοδο 26 Ιανουαρίου 2006 έως 25 Ιανουαρίου 2010, n.d. , L 56/75.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 26ης Ιανουαρίου 1998 για τον διορισμό των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής των Περιφερειών για την περίοδο από 26 Ιανουαρίου 1998 έως 25 Ιανουαρίου 2002, n.d. , L 28/19.

Council Decision of 26 January 1994 appointing the members of the Committee of the Regions for the period 26 January 1994 to 25 January 1998 (94/65/EC)

Διαδικτυακές Πηγές:

<http://pes.cor.europa.eu/Pages/home.aspx>   <http://cor.europa.eu/Pages/welcome.html>

http://www.coe.int/t/congress/default_en.asp

<http://web.cor.europa.eu/alde/Pages/default.aspx>

<http://web.cor.europa.eu/ecr/Pages/default.aspx>

<http://web.cor.europa.eu/epp/Pages/default.aspx>

<http://web.cor.europa.eu/ea/AbouttheGroup/Pages/default.aspx>

Παράρτημα

A. Ερωτηματολόγιο Δομημένης Συνέντευξης

Το ακόλουθο ερωτηματολόγιο συντάχθηκε στο πλαίσιο της εκπόνησης της τελικής εργασίας του προγράμματος σπουδών της ΕΣΔΔ – ΚΓ' Σειρά - με θέμα «*Η διαμόρφωση πολιτικών από την Επιτροπή Περιφερειών και ο ρόλος των Ελληνικών Αντιπροσωπειών*». Απευθύνεται σε άτομα που έχουν διατελέσει ή διατελούν μέλη της Εθνικής Αντιπροσωπείας στην Επιτροπή των Περιφερειών της Ε.Ε. Σκοπός του ερωτηματολογίου είναι η σκιαγράφηση της ροής των διαδικασιών εντός της αντιπροσωπείας, αλλά και της ΕτΠ συνολικά, μέσω της καταγραφής των εμπειριών/ απόψεων των εμπλεκόμενων στελεχών. Αφορά ειδικότερα την άσκηση της αρμοδιότητας της **εισήγησης και διαμόρφωσης των ελληνικών θέσεων και της εκπροσώπησης**, στο πλαίσιο της συμμετοχής της χώρας στο συγκεκριμένο ευρωπαϊκό όργανο, καθώς και τις δυνατότητες που παρέχονται αναφορικά με τη διαμόρφωση πολιτικών οι οποίες υλοποιούνται από τις Περιφέρειες και τους Δήμους της Ελλάδας.

Γενικό Πλαίσιο

- i. Πώς γίνεται και βάσει ποιων κριτηρίων υλοποιείται η επιλογή των προσώπων για την κατάρτιση της προς έγκριση λίστας των μελών της εθνικής αντιπροσωπείας στην ΕτΠ;
- ii. Βάσει ποιων κριτηρίων γίνεται η χωρική κατανομή των εκπροσώπων;

Εισήγηση & Διαμόρφωση θέσεων

- iii. Πως διενεργείται στην πράξη ο κάθετος συντονισμός για τη διαμόρφωση και την εισήγηση των θέσεων των μεμονωμένων περιφερειών/δήμων που εκπροσωπούνται στην ΕτΠ;
- iv. Γίνεται προσπάθεια παρέμβασης στον καθορισμό της ατζέντας της ΕΕ για θέματα ειδικού ενδιαφέροντος μέσω της συμμετοχής των περιφερειών/δήμων στην ΕτΠ;

Οριζόντια θέματα –Συντονισμός

- v. Λαμβάνουν χώρα διαδικασίες συντονισμού εντός της εθνικής αντιπροσωπίας κατά τη διάρκεια των εργασιών; Αν ναι, ποιος έχει τον κύριο συντονιστικό ρόλο;
- vi. Υπάρχουν άλλοι θεσμικοί ή μη θεσμικοί δρώντες οι οποίοι συμμετέχουν στη διαδικασία συντονισμού; (π.χ. ΚΕΔΕ/ΕΝΠΕ)
- vii. Έχετε διαπιστώσει τη δημιουργία δικτύωσης μεταξύ εκπροσώπων στην Ολομέλεια;

Αξιολόγηση συμμετοχής

- viii. Διενεργείται παρακολούθηση και αξιολόγηση του έργου της εθνικής αντιπροσωπίας; Πώς πιστεύετε ότι θα γινόταν ακόμη πιο αποτελεσματική η συμμετοχή της στην ΕτΠ;
- ix. Πώς πιστεύετε ότι μπορεί να γίνει πιο αποδοτική η συμμετοχή των εκπροσώπων στις επί μέρους επιτροπές;
- x. Ποια θεωρείτε ως κορυφαία στιγμή εκπροσώπησης στην ΕτΠ;

B. 6^η Διάσκεψη Περιφερειών και Δήμων Ευρώπης

С. Οργανόγραμμα ΕτΠ

D. Leaflet 2015 CoR

E. Portraits and Functions

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ)

Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος

τηλ: 2131306349 , fax: 2131306479

www.ekdd.gr

